

Novice iz Moravške doline

GLASILO OBČINE MORAVČE / JUNIJ/JULIJ 2022 / ŠTEVILKA 5 / LETNIK XXIII

5

2022

Novo otroško igrišče v središču Moravč

/ str. 5

V petek, 24. junija, je dr. Nina Krajnik odprla novo moravško pridobitev – otroško igrišče. Še preden so se na igrala zapodili presrečni otroci, je igrišče blagoslovil moravški župnik Kancijan Čižman.

Tu smo doma in samostojni!

/ str. 12

Tudi letošnja osrednja občinska proslava ob dnevu državnosti je bila dobro obiskana, kulturni program pa, izjemno pester in na visoki ravni. Župan dr. Milan Balažič, je znova spomnil na enotnost ob odločanju za samostojno državo.

35-letnica Upokojenskega pevskega zbora

/ str. 28

»Spoštovani obiskovalci jubilejnega koncerta! Krona 35-letnega delovanja je bila glasbena voščilnica, namenjena vsem vam, ki ste sobotni večer preživeli z nami in lepoto pesmi, ki poboža dušo in srce.«

Znameniti Moravčani – Radovan Klopčič

/ str. 46

Radovan Klopčič, profesor, pisec strokovnih del in ilustrator se je rodil 10. aprila 1898 na Podstrani. Med učiteljskimi kolegi in prijatelji je užival velik ugled. Uveljavil se je tudi kot ilustrator otroške in mladinske leposlovne in učne literature. Ilustriral je prvo čitanko »Preljubo veselje, o kje si doma«, ki je izšla leta 1939.

Občina Moravče

vabi na spominsko svečanost ob 80-letnici požiga vasi Hrastnik.

Prireditvev bo v soboto, 23. julija 2022, ob 10. uri pri spomeniku v Hrastniku

V programu bodo sodelovali:

Slavnostni govornik
dr. Milan Balazic, župan Občine Moravče

- * Pihalna godba Moravče
- * Moški zbor Tine Kos Moravče
- * Peški oktet

Po prireditvi bo tovariško srečanje. Vabljeni!

ZIVI SEŽGANI 20.7.1942	PADLI KOT PARTIZANI 1941-1945
RAZORŠEK ANTON	NAKRST FRANC
URANKAR JAKOB	NAKRST IVAN
OSOLNIK IGNAC	NAKRST MAKS
URANKAR IVAN	CERAR JOŽE
OSOLNIK CIRIL	VIDIC FRANC
POŽAR ADOLF	
POŽAR FRANC	
RAZORŠEK FRANC	
BURKELCA IVAN	

Novice iz Moravške doline

JUNIJ/JULIJ 2022
ŠTEVILKA 5
LETNIK XXIII

Novice iz Moravške doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče
01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Uredništvo
Novic iz Moravške doline:

Odgovorna urednica
mag. Tatjana Čop

Lektorica
Bernarda Mal

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Uredniški odbor
Bogomil Brvar
Bojana Dorič
dr. Franci Malin
Anja Ravnikar

Fotografija na naslovnici
Miha Mally

Tisk
Tiskarna Januš d.o.o.

Naklada
1800 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 25. 8. 2022. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. **Rok za oddajo je 2. 8. 2022.**

Pisci sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva. Novice iz Moravške doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

Moravški razvojni preboj

Drage občanke in občani Občine Moravče.

dr. Milan Balažič
župan občine Moravče

Kot je to običaj, vam najprej poročam o svojem delu in pomembnejših dogodkih za našo lokalno skupnost:

- **5. maj** – po pogovoru z moravškimi podjetniki, ki odpirajo nova delovna mesta, smo za to, da bi jim pomagali, zagnali program »Podjetne Moravče«;
- **6. maj** – odprtje nove asfaltirane ceste Češnjice – Dunaj;
- **7. maj** – po dopoldanski svečanosti ob 75-letnici Lovskega društva Moravče in predaji novega prapora smo proti večeru za pohodnike odprli moravški del poti sv. Martina;
- **9. maj** – odprtje prenovljene dvorane na Vrhpolju;
- **10. maj** – sestanek na Ministrstvu za infrastrukturo, Direktorat za rudarstvo: pogovor je tekel o reševanju rudarske in ekološke problematike, ki jo povzroča neodgovorno vodstvo podjetja Termit;
- **13. maj** – sestanek Zbora vaških skupnosti, na katerem pregledamo poročilo o delu v tem mandatu in se dogovorimo o izvedbi prednostnih projektov v letih 2022-2023;
- **24. maj** – dokončana je montaža opreme za drugo splošno ambulanto Zdravstvenega doma Moravče;
- **27. maj** – odprtje nove avtobusne postaje in ekološkega otoka v Stegnah;
- **2. junij** – izredna seja Občinskega sveta, ki na moj predlog sprejme rebalans proračuna, ki omogoča nadaljevanje gradnje prizidka k šoli in športne dvorane, prenovo zdravstvenega doma in začetek gradnje doma starejših občanov;
- **6. junij** – odprtje nove asfaltirane ceste Vinje – Rožek;
- **10. junij** – najprej pospremimo na pot junaka Deželaka, potem pa v Podstrani odkrijemo spominsko tablo Prešernovemu sodelavcu Antonu Olibanu;
- **17. junij** – odprtje prenovljenega Zdravstvenega doma Moravče; nova druga ambulanta z novo zdravnico dr. Andrejo Oven začne polno delovati v ponedeljek, 1. avgusta;
- **24. junij** – ob svečanosti dneva državnosti je v središču Moravč odprto novo otroško igrišče;
- **4. julij** – gradnja optike se hitro nadaljuje po vsem vzhodnem delu naše občine; od jeseni naprej pride na vrsto še zahodni del;
- **11. julij** – po tem, ko smo sanirali teren, prav tako hitro napreduje gradnja novega dela šole in športne dvorane; rok dokončanja gradnje je 18. april prihodnje leto.

Slovo od izgubljenih priložnosti

Kot je razvidno iz tega kratkega poročila o delu, smo mesec maj začeli s pogovorom z moravškimi podjetniki in zagonom projekta »Podjetne Moravče«. Zakaj? V zadnjih letih se moravško podjetništvo, ki ustvarja vse več novih delovnih mest, lepo razvija. Do leta 2018 pa je bila občina Moravče v tisti skupini slovenskih občin, ki so obveljale za razvojne poraženke. Primerjava podatkov kaže, da je bila to dolina izgubljenih priložnosti. Če bi znala stara moravska politika stopiti skupaj in izoblikovati razvojno vizijo, bi že zdavnaj imeli zgrajeno

Z VOLITVAMI LETA 2018 STE OBČANKE IN OBČANI OMOGOČILI STRATEŠKI PREOBROT MORAVŠKE PRIHODNOSTI.

obvoznico mimo Moravč, obnovljeno trško jedro s turističnim obiskom, zgrajen dom starejših občanov, športni park in tako naprej. Toda raje kot to so si delili med seboj, onemogočili nove investicije in delovna mesta – z izjemo Termita. Moravska politika je plesala, kot je žvižgal direktor Termita. Porazno nizke nove investicije so krepile staro občinsko vodstvo, ki je v navezi z vodstvom Termita povsem obvladovalo občino. Ta je iz leta v leto vse bolj boleče zaostajala – pogledjte samo sosednje občine, pa vam bo kristalno jasno.

Nesposobni provincializem vladajočih lokalne SD, ki se je preoblekla v županovo listo, in lokalne SDS, je iz doline pogнал vse, ki so hoteli narediti kaj novega, investitorje, podjetnike in mlade. Moravska je bila tako rekoč zaprta dolina za razvoj – razen za umazani kapital, ki je bil politično pokroviteljsko zaščiten. Moravčanom so omejevali možnosti za zaslužek, hkrati pa povečevali svojo diskrecijsko moč, da so se lahko vmešavali v vse sfere življenja občanov in občanov, usluge pa si dali nelegalno plačati. Nekdanji tovariši in novonastali gospodje so skrbeli predvsem za svoje lastne interese. Namesto da bi ljudem odpirali okna priložnosti in razvili poslovno okolje za stabilen moravški zasebni sektor, ki bi ustvarjal nova delovna mesta, so sledili zgolj lastnim političnim ciljem: spraviti ljudi v odvisnost od občinske politike in si občasno – pred volitvami – kupiti politično podporo.

Moravški gospodarski preboj

Občinski prostorski načrt, ki je osrednji del doline spremenil v Termitovo rudarsko območje in neurejeni občinski podrobni prostorski načrti – še posebej za gospodarsko-obrtno cono – so dodatno povzročili očitno zaostajanje občine Moravče za večino slovenskih občin. Vsaka sprememba je bila blokirana, saj je le to omogočalo, da stara moravška politika preživi. Z njo vred so se ohranjali tudi dobički omrežja prometa in zakopavanja nevarnih odpadkov, tistega omrežja, ki je s svojim vidnim vrhom v vodstvu Termita v resnici nastavljal vodstvo moravške občine. Naveza Serianz-Rebolj (s podporo SDS bratov Cerar) je imela monopol, ki je škodil vsem drugim ljudem v Moravški dolini. Monopol pomeni despotizem, ki daje prednost interesom ozke skupine ljudi, vse ostale pa podredi in potisne v neenakopraven položaj. Država je vse skupaj požegnala z nezakonitimi dovoljenji Termitu, saj se je tako rešila zoprnega problema – kam odlagati nevarne odpadke?

**NAREDILI SMO VELIKO,
VENDAR HKRATI NARAŠČAJO TUDI VAŠA
PRIČAKOVANJA. KAR JE TUDI PRAV.**

Z zadnjimi volitvami leta 2018 ste občanke in občani omogočili strateški preobrat moravške prihodnosti. Poleg skrbi za naše onesnaženo okolje ste z novim županom in njegovo ekipo na prvo mesto postavili tudi moravški gospodarski preboj: začeli smo s privabljanjem novih investicij (zasebnih, državnih in evropskih), ki odpirajo delovna mesta, s pomočjo moravškim obrtnikom, podjetnikom in lastnikom malih zasebnih pobud, z naročili proizvodov in uslug, ki jih potrebuje občina, pri naših domačih ljudeh. Šele dobro začelo se je, pa smo že dokazali, da je to, da imamo svojo občino, lahko tudi gospodarska prednost, ki nam v izplenu nudi boljše življenje.

Skupno blagostanje

Moravska formula za naše skupno blagostanje je tale: preboj iznajdljivega novega podjetništva – od kmetijstva do obrti in turizma – ter življenje v čistem in zdravem naravnem okolju. Vse to bo jasno razvidno v novem prostorskem načrtu občine Moravče, ki ga intenzivno pripravljamo. Hkrati bi rad pomagal zaposlenim v Termitu, da ohranijo svoja delovna mesta in si z razvojno preusmeritvijo podjetja povečajo plače. Obstoječe vodstvo podjetja tega očitno ni sposobno storiti, zavrača

pogovore z občino, tožari župana, še naprej živi na račun zakopavanja strupenih odpadkov. Šele ko bo to odšlo, lahko skupaj rešimo podjetje Termit in mu zagotovimo dolgoročno in varno poslovno prihodnost.

Za zdaj pa se omenjeno vodstvo Termita skupaj z bivšimi propadlimi moravškimi političnimi veljaki ukvarja samo z eno temo: kako me na prihajajočih županskih volitvah zamenjati – ne zato, ker ne bi bil dober, ampak zato, ker nisem njihov. Tako name že zdaj zlivajo svoje pomije. Umazane pomije so tudi vse, kar vam lahko ponudijo. Saj niste pozabili čedne družčine: nazaj prihajajo mrak stare moravške politike, korupcija, klientelizem, smetarska mafija, šerif, rdeča Skorjevca in nadžupanja VR. Če to želite, imate na voljo; če tega nočete in ste prepričani, da smo v zadnjih štirih letih naredili odločen korak naprej, potem tudi veste, kaj vam je storiti.

Skupaj naprej

Ne glede na dosedanje uspehe bi rad odslej naredil več. Toda denarja je toliko, kot ga je, čeprav občina v vsej svoji zgodovini še nikoli ni s strani evropskih in državnih sredstev pridobila toliko denarja, kot smo ga v zadnjih nekaj letih. Pa tudi politika je po definiciji umetnost mogočega: znati se je treba v zapleteni strukturi priložnosti, tveganj, možne škode in koristi. Naredili smo veliko, vendar hkrati naraščajo tudi vaša pričakovanja. Kar je tudi prav. To nas vzpodbuja, da premagamo ovire in dosežemo želeni rezultat: samostojno občino, gospodarsko, politično in moralno trdno, neodvisno od zmešnjav širnega sveta. Da bi živeli bolje, želimo biti učinkoviti, a pri tem zadovoljevati naše resnične potrebe, ne pa pohlepa. Sedanji sistem namreč pohlep slavi in nagraduje, toda dejansko pohlep uničuje družbeno povezanost. Pohlep velja dati na moralne vaje in slediti tradicionalnim vrednotam dela, reda, poštenosti in solidarnosti. Zato vas vse občanke in občane, ki vam je takšen razmislek blizu, vabim, da gremo skupaj naprej.

**DOVOLJ NAM JE VSEH VRST DESPOTOV,
KI SO NAS LETA ZAVAJALI IN NAM METALI
KREMENČEV PESEK V OČI.**

Poti nazaj za nas ni več. Pot nazaj je pot v počasno, toda zanesljivo uničenje Moravske doline. To je odhod v pozabo naše znamenite zgodovine. Mi pa hočemo biti ljudje odprte kulture, čiste narave, gospodarskega razvoja in človeškega dostojanstva. Poslovili smo se od obal, kjer smo bili med najbolj okoljsko ogroženimi v Sloveniji, pri tem pa smo imeli

PODREJALI SE BOMO SAMO ŠE LJUDSKI VOLJI OBČANK IN OBČANOV OBČINE MORAVČE, RAZVIJALI BOMO MORAVŠKO PODJETNIŠTVO IN ODPIRALI NOVA DELOVNA MESTA.

najmanj vpliva na odločitve glede našega življenja. Vemo, da bomo morali še dolgo nositi breme napačnih odločitev v preteklosti. Smo žrtve zgrešenega in brezperspektivnega modela razvoja, ki nas

je postavil v položaj kolonije. Dovolj nam je vseh vrst despotov, ki so nas leta zavajali in nam metali kremenčev pesek v oči. Te, ne pa nas, je potrebno poslati na smetišče zgodovine. Dovolj je kršenja naših pravic in zakonov. Podrejali se bomo samo še ljudski volji občank in občanov občine Moravče, razvijali moravško podjetništvo in odpirali nova delovna mesta. Moravče se vračajo na planet Zemlja, ker imamo trdna tla pod nogami. Našo rodno grudo, ki jo bomo po pameti razvijali in po potrebi branili z vsemi sredstvi.

Predstavitve knjige *Slovenski razkol na gradu Tuštanj*

Slovensko društvo za lacanovsko psihoanalizo, Kulturno izobraževalno društvo Limbar in Občina Moravče so 21. junija organizirali predstavitve knjige *Slovenski razkol* avtorja dr. Jožeta Možine. Pogovor z avtorjem knjige je moderirala dr. Nina Krajnik.

Knjiga Slovenski razkol avtorja dr. Jožeta Možine je znanstvena monografija, ki na poljuden in dokumentiran način v marsičem ruši tabuje in desetletja vzdrževano ideološko dogmo o enostranski krivdi za slovensko bratomorno vojno. Knjiga dejansko spreminja dosedanje vedenje o drugi svetovni vojni na Slovenskem, predvsem v luči razlogov in krivde za slovenski narodni razkol, ki nas pesti še danes. Monografija je sad doktorskega študija in 20-letnih raziskovanj dr. Jožeta Možine, med katerimi se je avtor dokopal do fascinantnih, doslej neznanih arhivov in pričevanj, ki zgodovino druge svetovne vojne na Slovenskem v marsičem pišejo na novo. (Vir: <https://www.mohorjeva.org/izdelek/slovenski-razkol/>)

Veseli otroci ob odprtju novega igrišča v središču Moravč

Starši in otroci so se v petek, 24. junija, razveselili novega otroškega igrišča, ki ga je odprla partnerka župana dr. Nina Krajnik.

Pred odprtjem je prisotne iskreno razveselil nastop otroškega pevskega zbora Osnovne šole Jurija Vege Moravče. Preden so se na igrala zapodili srečni otroci, pa je novo pridobitev blagoslovil moravški župnik Kancijan Čižman.

Prepričani smo, da igrišče ne bo samevalo, saj so ga tako otroci kot njihovi starši težko pričakovali.

Zarota proti moravškim ljudem in naravi – 4. del

Besedilo: dr. Milan Balažic

KRATKA ZGODOVINA NAŠE OKOLJSKE KATASTROFE

4. DEL

Slastne ribe iz Termita (prva polovica leta 2017)

Moravški ljudje so bili zaradi vsega okrog Termita jezni na župana Rebolja in odgovorni urednik Novic Edo Veselko ugotavlja, da »je precej vroče krvi«. Rebolj pa še naprej brani Serianzev Termit: »Do sedaj ni bilo kakšnih dokazov, da gre za škodljiva dejanja«. Zato Ljudska iniciativa Moravče (LIM) 17. marca 2017 v Kulturnem domu v Moravčah pripravi okroglo mizo, ki jo vodita dr. Jurij Kočar in mag. Matjaž Marolt. Občani, ki so povečini žrtve prahu, smradu, množičnih nočnih voženj, pogina rib, premnogi pa tudi rakavih in drugih z onesnaženjem povezanih obolenj, družno podprejo zahteve okrogle mize: ljudje terjajo zaustavitev odlaganja nevarnih industrijskih odpadkov, neodvisno raziskavo prizadetosti okolja in okoliških prebivalcev ter trajnostno sanacijo degradiranih površin. Župan Rebolj in direktor Serianz skupaj zavračata »neutemeljene govornice«, medtem ko županova žena Vojka iz zbranih, zaskrbljenih in zgroženih ljudi brije norca: po zaključku okrogle mize »so bile za pokušino slastne pečene ribe iz moravške, drtijske ribogojnice«. K besedi se med drugimi prijavi tudi predsednik lokalne stranke SDS Vitomir Cerar, ki pove, da so že pred desetletjem opozorili na odlaganje industrijskih odpadkov. Res je, opozorili IN STORILI NIČ. Lokalna SDS se je pod vodstvom obeh bratov Cerar – kot običajno – vedla politikantsko in se spet skušala koristolovsko usesti na zeleni vlak: »V bližnji prihodnosti bo problem eskaliral do neobvladljivih posledic za okolje, v katerem živimo«. »Sanacija« na obstoječi brutalni način ni potrebna, ker sploh ni sanacija, zaključí Vitomir Cerar. Poučeni s slabimi izkušnjami iz preteklosti v LIM-u izrazijo upanje, da takšni nastopi niso povezani zgolj z bližnjimi volitvami, na katerih je zelena politika ponovno iskano blago. Nesprejemljivemu dogajanju v Termitu je potrebno

narediti konec: »Upreti se moramo interesom kapitala ter zaščititi naše okolje, naše zdravje in prihodnost naših otrok«. Zgodilo se je točno to: klasično predvolilno zavajanje politikantov v podobi rdečih bratov Cerar.

Srečno in uspešno zastupljanje Moravške doline (sredina leta 2017)

V skladu z zarotniško predlaganim in sprejetim občinskim prostorskim načrtom je Termit zgradil nov obrat in še razširil svojo škodljivo dejavnost. Občinski odbor NSi sicer vztraja, da naj župan Rebolj v povezavi z LIM-om naroči analize škodljivih vplivov na okolje. Rebolj to pobudo zavrne z izjavo, da »mora Termit imeti podporo v lokalni skupnosti«. Ob odprtju novega obrata maja 2017 je direktor Serianz zato »vidno zadovoljen z doseženim« in se županu Rebolju zahvali za pomoč. Kaj ne bi bil zadovoljen – omogočil mu je, da umazano tehnologijo, ki je noče Nemčija, montirajo v Moravčah; in omogočil mu je, da nevarne in strupene odpadke, ki jih noče Italija, vozijo v Moravče. Rebolj vse to podpira, saj »danes brez kemije in odpadkov raznovrstne sestave ne znamo več živeti«. Županova žena Vojka pa doda: Termitu »iz uredništva Novic želimo srečno in uspešno poslovanje«. In tako se srečno in uspešno zastupljanje Moravške doline nadaljuje s polno paro. Julija 2017 župan Rebolj nadaljuje z zavajanjem svojih občank in občanov: analize, ki jih nikoli ni naročil in ne obstajajo, naj bi namreč pokazale, da odlaganja nevarnih odpadkov ni. Po njem »moramo včasih nameniti nekaj sredstev tudi za to«, da se prikaže, kako je vse lepo in prav. Občane želi pomiriti, saj se ni dogajalo nič nezakonitega. Te županove izjave vznemirijo aktiviste iz LIM-a, ki s terena vedo, kaj se v resnici dogaja. 5. julija 2017 je v Kulturnem domu znova sklicana okrogla miza, na kateri predstavniki tega civilno-

družbenega gibanja predstavijo dokaze glede tega, kako okolica Termita trpi zaradi onesnaževanja in bolezni. Namesto da bi župan Rebolj prisluhnil ljudem, ignorantsko napove, da bo Termit nadaljeval svoje izkope tudi v Soteski, kjer je bil tik pred tem z evropskimi sredstvi zgrajen nov vodni vir. Hkrati se začnejo ljudje spraševati, od kod Rebolju toliko denarja: različni nakupi nepremičnin – tudi v tujini, nov avto višjega razreda – s pokojnino in polovičko moravške županske plače?

K prikrivanju prave dobičkonosne dejavnosti podjetja Termit svoje prispeva tudi Reboljeva stranka. Vodstvo Socialnih demokratov, ki politično pokriva delovanje s Termitom povezanega omrežja umazanega kapitala, pride 17. septembra 2017 na »delovni obisk« v Moravče. Predsednik SD Dejan Židan, vodja poslanske skupine SD Matjaž Han in evropska poslanka SD Tanja Fajon v nadaljevanju obiščejo podjetje Termit. Seveda je vse v najlepšem redu in zadovoljno sklenejo, da Termit »nudi rešitve in inovacije za livarstvo in gradbeništvo«. Toliko o teh velikih socialnih pravičnikih, ki naj bi jim bilo za ljudi in čisto okolje. Toda Moravčane so pustili na cedilu.

Alarmantni rezultati analiz in cenzura le-teh (druga polovica leta 2017)

Da bi se izognil ljudskemu nezadovoljstvu, Rebolj v obrambi Termita prestavi v višjo prestavo. Oktobra 2017 razglasi, da se Termit drži dovoljenj in zakopava tako, da čim manj obremenjuje okolje. Ob tem, ko natanko ve za zakopavanje nešteto sodov s strupenim fenolom, javno brezsravno izjavi: »Vemo, da zakopavanja nevarnih odpadkov ni bilo.« Čez dva meseca, decembra, ponovi svoje z ničemer osnovane trditve: »Ni bilo dovoza strupenih snovi, temveč zgolj nenevarni industrijski odpadki.« Pravi, da kot župan ne zastopa nobene strani – kar kaže na to, kako napačno si predstavlja svojo vlogo župana: ta vedno zastopa interes občanov in ti so glede Termita nenehno izkazovali, kaj hočejo – čisto in zdravo Moravško dolino zase in za svoje otroke. Ko se ta dolina očitno zastruplja, Rebolj razglasi svojo »neutrlnost« (!), medtem ko njegov podžupan Vitomir Cerar še enkrat obuja prazne upe in lažnivo obljublja: rešitev problema z okoljem »bo naša prioriteta v letu 2018«. Tako kot v prejšnjih letih ko za moravško okolje ne naredi absolutno ničesar. Če bi bila župan Rebolj in njegov podžupan poštena, bi ljudem sporočila, kaj so dejansko pokazale prve analize. Te so jasno potrdile, da so na Termitovih »saniranih območjih« v tleh in vodi koncentracije zdravju škodljivih snovi krepko presežene. Nevarne strupene snovi odslej postanejo del našega vsakdana, kajti različne kemične spojine in težke kovine presegajo mejo dovoljenega. Med slednjimi je najti krom, aluminij, železo, nikelj, svinec, živo srebro, baker in cink. Presežene količine le-teh v okolju vodijo do poškodb živčnega sistema, genetskih okvar (že pri nerojenih otrocih), srčno-žilnih obolenj in raka. Še posebej so ogroženi otroci do 6. leta starosti in starejši. Osrednji časopis Delo 30. oktobra 2017 pod naslovom »Moravska dolina zasuta s sto tisoč tonami odpadkov« (v resnici se številka približuje dvema milijonoma ton) piše o nečednostih v Termitu in uničevanju Moravske doline. Župan Rebolj se na to spet odzove z leporečjem, podžupan Vitomir Cerar skupaj z njim zamolči rezultate analiz, županova žena Vojka pa na to temo v Novicah uvede strogo cenzuro. Ker ima noj glavo v (kremenčevem) pesku, onesnaževanja ni, saj ga noče videti.

Po starem naprej ali nova zelena politika? (2018)

Po navodilih župana Rebolja in njegove žene Vojke, ki je dejansko vodila uredništvo Novic, je leto dni v Moravčah glede Termitove dejavnosti vladal molk. Popolna tišina, vse je v najlepšem redu. Vsaj tak videz hočeta dajati, medtem ko njuni so-občani zbolevalo za rakom in umirajo. Ker so se hitro približevale lokalne volitve, se je julija 2018 v predvolilni namen kot običajno oglasil le podžupan Vitomir Cerar (SDS). Napovedal je tisto, kar Termit še do danes ni izpolnil – v bližnji prihodnosti naj bi prišlo do sanacije peskokopa Rjavi hrib-Soteska. Z ozirom na nove prazne obljube nihče ni več resno jemal njegovega besedičenja, da bo v Občinskem svetu »odločno preprečil, da se omenjeni peskokop zasuje z odpadki«. Ker se ni nikoli dokazal z dejanji, je tudi tokrat izražal le pobožne želje: »želimo in upamo«, da bo »prevladala zdrava pamet in ne zgolj požrešnost posameznikov, lastnikov podjetja po zaslužku z odlaganjem odpadkov iz tujine.« Junak pa tak.

Sredi oktobra 2018 se začne volilna kampanja, v kateri je kandidat za župana dr. Milan Balažič napovedal okoljsko obnovo občine in celovito ekološko zaščito: »Moravska dolina bi morala biti čista, ekološko zaščitena dolina, z razvojem obrti s čistimi tehnologijami, ki bi odpirale nova delovna mesta, z razvojem turizma, gostinstva in kmetijstva.« Župan Rebolj se je na napoved prednostnih nalog nove zelene politike odzval v svojem slogu: »V skladu z izdanimi okoljevarstvenimi dovoljenji se odlagajo različni gradbeni materiali«. Na udeležbo županskega proti-kandidata pa Rebolj pred občinskimi svetniki zasika: »*Kdo pa je tega izdajalca pripeljal?*« Skratka, skupaj s Termitom do konca. V prvem krogu volitev noben od obeh glavnih kandidatov za župana ni dobil potrebne večine, zato je bil na vrsti drugi krog.

Volilni preobrat (2018–2019)

Tik pred drugim krogom volitev župana, ki je bil predviden 2. decembra 2018, je LIM 30. novembra sklical shod svojih aktivistov in simpatizerjev. Na shodu v prostorih gostilne Peterka je bilo slišati, da je Termit gnojna rana Moravske doline. Zbrani občani so vsi po vrsti zavračali vnašanje tuje in vseslovenske strupene umazanije v Moravče: »Dovolj nam je!« Dovolj je te okoljske nepravilnosti, kjer Moravčani plačujejo visok davek, nimajo pa nobene koristi, ampak samo velikansko škodo na naravi in zdravju ljudi. Gre za odgovornost peščice upravljavcev in lastnikov Termita ter dotedanje lokalne politike. Položaj občine Moravče je enak državam v razvoju, ki jih izkoriščajo neo-kolonialistične multinacionalke: »Zgodila se nam je Afrika. Temu bomo naredili konec.«

Župan Rebolj je odvetnik Termita in ne zastopnik interesov ljudstva, so poudarjali zbrani Moravčani. Izigral je ljudsko voljo in zarotniško skrival podatke Geološkega zavoda Slovenije. Ti so dokazovali presežene vrednosti težkih kovin (krom – 26-krat, kadmij – 19-krat, nikelj – 14-krat, cink – 7-krat, svinec – 1,6-krat) in organskih snovi (formaldehid, naftal, krezol, fenol, zelo strupeni dioksini in pesticidi). Rebolj je tik pred shodom odpovedal svojo udeležbo, kandidat za župana dr. Milan Balažič pa se je pred občinstvom zavezal, da se bo spoprijel z grožnjami zdravju moravških ljudi in bil čez tri dni izvoljen za novega moravskega župana.

Že takoj po novem letu je na novinarski konferenci v središču Ljubljane 9. januarja 2019 v družbi evropske poslanke Ljudmile Novak, vodje LIM-a dr. Jurija Kočarja in predstavnika Alpe Adria Green Antona Komata napovedal novo zeleno moravško politiko: od pristojnih državnih organov zahteva prepoved odlaganja odpadkov, kazenski pregon odgovornih, izvedbo neodvisne strokovne analize onesnaženja in dejansko sanacijo z odvozom nevarnih strupenih odpadkov. 15. februarja 2019 župan dr. Milan Balažič in LIM v Kulturnem domu organizirajo okroglo mizo z naslovom »Ohranimo Moravško dolino za naše otroke«. Ob bojkotu povabljenih predstavnikov Termita strokovnjaki povedo, da se na deponiji Drtija nahajajo pepel, livarski peski, žlindra in druge nevarne snovi, ki onesnažujejo površinske vodotoke, podtalnico, tla in zrak. Na to deponijo so se dovažali tudi strupeni ostanki požara v vrhniškem Kemisu. Nastopil je čas za ukrepanje.

(se nadaljuje)

Odprtje prenovljenega zdravstvenega doma Moravče

Dr. Milan Balažič je 17. junija svečano odprl povsem prenovljen Zdravstveni dom Moravče in v njegovem sklopu novo drugo splošno ambulanto. V nagovoru je predvsem izpostavil, da gre za veliko pridobitev v Moravški dolini, ki bo omogočila večjo dostopnost zdravstvene oskrbe in krajše čakalne vrste. V prihodnjem letu bo v nadaljevanju prenove zgrajeno še dvigalo. Direktorica Zdravstvenega doma Domžale mag. Renata Rajapakse je predstavila novo zdravnico, ki bo vodila drugo ambulanto. To je dr. Andreja Oven, ki je najavila, da bo z vpisovanjem pacientov začela 1. avgusta. Prenovljeni zdravstveni dom je blagoslovil moravški župnik g. Kancijan Čižman. Odprtja so se poleg občank in občanov udeležili tudi varuh pravic občanov Stanislav Ravnikar in občinski svetniki.

Sprememba proračuna na prvi junijski seji sveta

Občinski svet Občine Moravče je 2. junija na 22. izredni seji na predlog župana dr. Milana Balažiča sprejel spremembo občinskega proračuna.

Zaradi spremenjene dinamike financiranja gradnje nove šole in športne dvorane s strani države je zagotovil dodatnih 600.000 evrov za leto 2022. Zaradi podražitve materialov in gradbenih storitev je sredstva za šolo povečal za 140.000 evrov. Dodatnih 20.000 evrov je namenil za izgradnjo nove trafo-postaje za potrebe šole in doma starejših občanov. Prav tako je namenil sredstva za to, da Občina Moravče ponovno odkupi zemljišča in projekt, da se lahko začne izvajati projekt gradnje doma starejših občanov v Moravčah. Tega bo po podpisnem sporazumu gradila država in bo v državni lasti. 16.000 evrov je namenil obnovi stanovanja za potrebe novega družinskega zdravnika v drugi splošni ambulanti v Zdravstvenem domu Moravče. Spremenjen proračun ima prerazporejena sredstva

za cestno infrastrukturo (asfaltiranje ceste Vinje-Rožek, meteorni kanal Stegne, cesta Moravče-Planina) in vodovodno omrežje: nova vodovoda bosta zgrajena na Vegovi ulici v Moravčah in v Prikrnici.

Župan odprl novo asfaltirano cesto Vinje – Rožek

Župan Občine Moravče dr. Milan Balažič je 6. junija odprl novo asfaltirano cesto med Vinjami in Rožekom. V svojem nagovoru je pred zbranimi občankami in občani poudaril, da smo s to novo pridobitvijo ljudem še bolj približali enega od skritih moravških turističnih draguljev – kamnite ostanke nekoč mogočnega in znamenitega gradu Rožek.

Občina Moravče želi v prihodnje svoj razvoj – poleg malega podjetništva graditi na turistični strategiji, saj ima za to vse potrebne elemente: izjemno kulinariko, naravne lepote, kulturno-zgodovinske spomenike in gostoljubne ljudi. Odprtja so se udeležili varuh pravic občanov Stanislav Ravnikar, občinski svetnik Ivan Vidic in direktor občinske uprave Ivan Kenda. Domačini so po protokolarnem odprtju nove ceste pripravili prijetno druženje.

V Stegnah nova avtobusna postaja in ekološki otok

V petek, 27. maja, je župan dr. Milan Balažič odprl novo avtobusno postajo in ekološki otok v Stegnah. V svojem nagovoru je poudaril, da se bo v Stegnah čez poletje delo nadaljevalo z urejanjem odvodnjavanja in novim asfaltom ob izvozu ceste iz Novih Stegen. Prav tako bo avtobusna postaja v naslednjem letu dobila nadstrešek. Odprtja so se udeležili tudi podžupan Marko Kladnik, varuh pravic občanov Stanislav Ravnikar in nekateri občinski svetniki. Krajanji Stegen so pod vodstvom Pavla Puhana priložnost popestrili z navdušujočim venčkom zborovskih pesmi.

Junak Deželak je na novo etapo štartal iz Moravč

Središče Moravč je bilo 8. junija že navsezgodaj priča pravemu spektaklu. Junak Miha Deželak je Moravče izbral za začetek 8. etape svoje dobrodelne kolesarske akcije, s katero zbira sredstva za tiste otroke, ki si sicer ne bi mogli privoščiti počitnic na morju.

V Moravčah ga je prijazno sprejela množica občank in občanov, pihalna godba, mažoretke in gasilci. Dobrodoščilo mu je zaželel župan občine dr. Milan Balažič in mu podaril občinsko donacijo. Izkazalo se je, da so tudi mnogi drugi – gasilci, šolarji itn. – zanj zbirali denar, saj je prejel celo vrsto dobrodelnih darov. Deželak se je vsem zahvalil za veliko naklonjenost in izrazil svoje navdušenje nad množičnim sprejemom v Moravčah. Po javljanju v program Radia 1 se je med igranjem godbe, plesom mažoretk in zavijanjem gasilskih siren s svojim kvadrociklom v spremstvu učencev OŠ Jurija Vege odpravil na pot proti Ljubljani.

OBČUTEK SREČE – Z MAJHNIMI D

OSREDNJA OBČINSKA PRIREDITEV OB D

B E S E D I L O : B E R N A R D A M A L

Da se bo v Moravčah znova dogajalo, je v zadnjem tednu naznanjala zasaditev cvetličnih gredic v osrednjem parku. Na predvečer praznika se je v Moravčah ponovilo slovesno praznovanje ob dnevu državnosti. Nekateri so ga spremljali prvič, mnogi pa se leto za letom vračamo kot gledalci ali nastopajoči. Slovesnosti, kot je bila ta, nas navdihujejo za boljše posameznike in uspešnejšo družbo.

O D P R T J E O T R O Š K E G A I G R I Š Č A

Ob 20. uri se je na avtobusnem parkirišču zbrala velika množica mladih družin. Starši so z navdušenjem spremljali radoživost in nastope svojih otrok, ki so z otroško vedoželjnostjo nestrpno čakali, da bodo v živo preizkusili nova igrala na otroškem igrišču. Majhno igrišče z domiselno urejenimi in izbranimi igrali je sicer začetek, a igrišče se bo nadgrajevalo, kot je potrdil župan dr. Milan Balažic v kratkem nagovoru. S petjem je mali zborček OŠ Jurija Vege Moravče obogatil odprtje nove pridobitve. Tako slovensko so zveneale pesmi

pod vodstvom Barbare Fale, ki jih je spremljala s harmoniko. Po blagoslovu župnika Kancijana Čizmana je trak ponosno prerezala dr. Nina Krajnik. Pred tem je otroke in starše nagovorila in se spomnila na srečanja z njimi v projektu Filozofijo v vrtce, ki ga je izvajala z moravškimi otroki. Potem pa se je zgodil veseli živ-žav na igrišču, kjer so otroci preizkušali igrala; starši, obiskovalci in predstavniki Občine pa so v zadovoljnim klepetu preizkusili klopi ob igrišču. Naj bo igra na novem otroškem igrišču vesela in varna!

DETAJLI DO VELIČASTNE CELOTE

NEVU DRŽAVNOSTI V SREDIŠČU MORAVČ

FOTOGRAFIJE: MIHA MALLY

OSREDNJA OBČINSKA PRIREDITEV

Prireditveni prostor v osrčju Moravč so obkrožali uniformirani predstavniki gasilskih in drugih društev s prapori. Zaokrožali so jih predstavniki vojne za Slovenijo, mažoretke Moravške Lilije in Godba Moravče. Pod, pred 31 leti zasajeno, lipo in pred spomenikom osamosvojitvene vojne se je odvijal kulturni program.

Z besedo je program v celoto povezal Tadej Uršič.

DR. BALAŽIC JE SPODBUDIL K DUHU STRPNOSTI, POVEZOVANJU, SPOŠTOVANJU, SOLIDARNOSTI IN SODELOVANJU, KAR NAM BO PRINESLO OBČUTEK SREČE IN PONOSA NA MALI SVET PRED DOMAČIM PRAGOM. »TU SMO DOMA IN SAMOSTOJNI!« JE ZAKLJUČIL ŽUPAN.

Občutek sreče – z majhnimi detajli do veličastne celote ali z majhnimi vsakodnevnimi prispevki posameznika raste celotna družba v občutku sreče.

Začel se je z izvajanjem slovenske in evropske himne, ki ju je izvedela godba.

Ob instrumentalni glasbi so predstavniki Zveze veteranov vojne za Slovenijo položilo venec pred spomenik.

Sledil je kulturni program, ki ga je oblikovali združeni moški pevski zbor, sestavljen za to priložnost iz pevcev vseh zborov moravške občine z instrumentalno spremljavo Primoža Logaja ter Gašperja in Milana Kokalj. Triglav moj dom je zazvenel po polaganju venca.

Osrednji govornik, dr. Milan Balažic, župan Občine Moravče, je znova spomnil na enotnost ob odločanju za samostojno državo in vlogo teritorialne obrambe v letu 1991. Prepričan je, da smo v treh desetletjih veliko več dosegli, kot bi lahko v skupni državi Jugoslaviji. Ostali so tudi neuresničeni cilji, a brez svoje države, bi bilo slabše. Poudaril je, da enotni in različno misleči zmoremo vse! Tujci ob obiskih naše občine vedno izpostavljajo njeno naravno lepoto in prijaznost ljudi, kar so ustvarjali v znoju in s trudom naši predniki. Bile so napake, še izpostavi, a na njih se učimo, če jih ne ponavljamo.

Dr. Balažic je spodbudil k duhu strpnosti, povezanju, spoštovanju, solidarnosti in sodelovanju, kar nam bo prineslo občutek sreče in ponosa na mali svet

Skupni nastop mažoretk in godbe je bila paša za oči in ušesa.

pred domačim pragom. »Tu smo doma in samostojni!« je zaključil župan.

Vznesen nastop moškega zbora in godbe s premierno izvedeno Hvalnice Moravški dolini – besedilo Ivan Sivec, glasba Milan Kokalj – je podkrepil županov govor. Za mladi glas so poskrbeli Nastja Grad s pevci Mladinskega pevskega zbora in recitatorji OŠ Jurija Vege.

Injekcija smeha

BESEDILO: NATALIJA BRODAR, FOTOGRAFIJE: MARIJA HUBER

Vdramski skupini KUD Vrhpolje že dlje časa ustvarjamo, se učimo ter čakamo razmere, ob katerih bomo lahko na predstavah privabili nekaj nasmehov na obraz naših obiskovalcev.

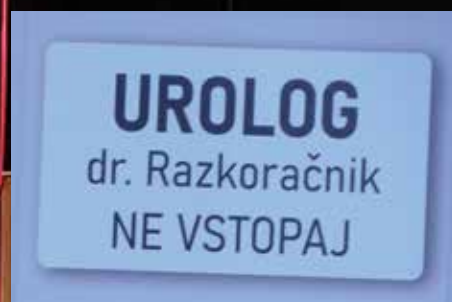
Vemo, da so časi takšni, da nam včasih zmanjka motivacije za smeh ali nasmeh. Težko se je bilo odločiti, katero igro izbrati. S katero igro bomo nasmejali sebe in naše obiskovalce. In ne bi mogli izbrati boljše.

Komedijo z naslovom Pacienti v čakalnici, avtorja Andreja Jelačina, smo odigrali 22. maja 2022 v dvorani Gasilskega doma Vrhpolje in 28. maja 2022 v Kulturnem domu Moravče. Čakalnica je bila obakrat polna pacientov, ki so prijetno sodelovali s smehom ob tegobah našega zdravstva, ki nas pesti.

Niso težave tiste, ki so vedno najbolj pomembne, ampak predvsem naš pogled kako jih mi vidimo, kako se spopadamo z njimi. Od daleč pa je včasih zadeva lahko komična, včasih celo tragikomična.

Zgodba, ki je še kako aktualna v teh časih, je na predstavi privabila polno ljudi, željnih kulturnih prireditev, sprostitev in humorja. Da smo se odločili igrati komedijo, seveda ni skrivnost, to so ljudje pričakovali – ter tudi dobili.

Jeseni načrtujemo pohod še v druge dvorane, nasmejati še več ljudi in z njimi podeliti naše veselje do igre. Veseli smo polne dvorane, ljudi ki se zmorejo sprostiti in se prepustiti zgodbi, da se upajo nasmejati šalam na svoj ali drug račun ter se domov vrniti s skrajšano uro polepšanega dneva.

Kulturno
umetniško
društvo
Vrhpolje

KUD

Vrhopoljski tamburaši v Kliničnem centru Ljubljana

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: FRANCKA PAČNIK

V galeriji Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana je bila ob mednarodnem dnevu medicinskih sester, 11. maja 2022, svečana prireditev ob odprtju likovne razstave in razstave izdelkov klekljaric. Prireditev je organiziralo Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana – DMSBZT Ljubljana.

DMSBZT Ljubljana je prostovoljno, samostojno, strokovno, nepridobitno, stanovsko in nestrankarsko združenje medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov širše Ljubljane in okolice. Strokovni namen društva je krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic, babičarjev, zdravstvenih tehnic in tehnikov širše ljubljanske regije. Danes je v društvu okrog 5 000 članic in članov. DMSBZT Ljubljana združuje člane v regiji, kjer živijo in delujejo v svojem profesionalnem poslanstvu. Imajo dolgoletno tradicijo, 95 let organiziranega delovanja.

Na tej prireditvi so se z več pesmimi predstavili tudi vrhopoljski tamburaši z mentorjem Milanom Kontarčkom. Ena izmed članic orkestra je tudi Manja Kepic, višja medicinska sestra zaposlena v UKC. Po nagovoru predsednice društva, pozdravu glavne medicinske sestre UKC, po predstavitvi likovne skupine in skupine klekljaric so tamburaši s svojim ubranim igranjem in petjem popestrili bogat program. Igrali so različne zvrsti – od narodnih in zabavnih pesmi, filmske glasbe in pesmi z dalmatinskim melosom. V program so tako vnesli še glasbeno noto, pričarali še glasbeni del majskega popoldneva in seveda poželi velik aplavz.

Veselje na zeliščarskem vrtu DU

BESEDILO: VOJKA REBOLJ, FOTOGRAFIJA: OŠ JURIJA VEGE MORAVČE

Zgodilo se je, kar smo v Društvu upokojencev Moravče dolgo pričakovali in seveda večkrat vabili osnovnošolce iz Moravč na ogled zeliščnega vrta. Konec maja sta prišla dva razreda četrtošolcev z učiteljicami. Ker so se o zeliščih najbrž v šoli že pogovarjali, so učenci z zanimanjem poslušali razlago in veliko dodatno spraševali. Nekateri so povedali, da imajo nekaj zelišč tudi doma. Z veseljem so vzeli lončke z zelišči, ki so jim jih zeliščarke pripravile.

Za sekcijo zeliščark je bil obisk nagrada za vloženo delo. Dogovorjeno je bilo, da bodo četrti razredi vsako leto prišli na spoznavanje z zelišči. Društvo se učiteljicam lepo zahvaljuje. Najbrž pa bi bilo na splošno dobrodošlo, da bi se vsi malo bolj vrnili k naravi.

DRUŠTVO
UPOKOJENCEV
MORAVČE

vabi na

ZELIŠČARSKO RAZSTAVO

v Dom upokojencev,
Trg svobode 5,
ki bo na ogled
v soboto, 6. avgusta
od 10. do 18. ure.

V tem času bo možen
voden ogled
zeliščnega vrta.

Vljudno vabljeni!

Pohod k spomeniku

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: VOJKA REBOLJ

ZB za vrednote NOB Moravče je junija organiziralo pohod članov združenja k spomeniku v Zg. Koseze pri Pečah. V letu 1942 so družini iz tega kraja partizani zaupali kurirsko postajo, tajno mesto za zvezo partizanskih kurirjev. Tu se je potem za izgledom vsakdanjega življenja in opravil družine te domačije izmenjalo mnogo za partizane pomembnih informacij, kar je bilo za partizanski odpor izrednega pomena. Toda prišlo je do izdaje. Ne ve se natančno kako. Nemški vojaki so hišo obkolili 18. septembra 1943. Vse, Janež Terezijo, Janež Jerneja Rajka in Bizjak Jerneja ter neznanega kurirja Luko, ki je bil takrat na javki, so ustrelili. Hišo so požgali.

Predsednik združenja Martin Rebolj je pohodnikom na kratko opisal dogodek, ki mu je spomenik posvečen. Bili so enotnega mnenja, da se je potrebno spominjati partizanskega odpora, ki nam je prinesel svobodo. »Še posebej zato pa ni razumeti tistih, ki

to zanikajo, kajti takrat so se ljudje uprli ne glede na njihov svetovni nazor, tudi večina jih je hodila v cerkev,« je med drugim povedal govornik.

Združenje se toplo zahvaljuje družini Stegnar za prijazen sprejem v senčnem prostoru, ki so ga pohodniki radi izkoristili za počitek.

Obhodimo Javoršiči

BESEDILO: FRANC KOS, FOTOGRAFIJE: TINA CERAR

Timi Prašnikar

Mateja Kos

Franci Ravnikar

Člani Društva krajanov Javoršič ne moremo mirovati. Po nočnem pohodu na in okoli vrhov Ciclja in Murovice s petnajstimi pohodniki, po čistilni akciji z osemnajstimi udeleženci ter Velikonočnem pohodu na Cicelj, Miklavža, Veliko vas in Murovico s trinajstimi pohodniki, vmes smo postavili v obeh Javoršičah še dva lična pozdravna kozolčka, smo sedaj izpeljali še pohodniško akcijo **Obhodimo Javoršiči**.

Akcijo smo letos organizirali dvanajstič, saj sta nam zaradi korone odpadla kar dva pohoda in na naše veliko veselje je bil odziv zelo velik. Pohoda se je udeležilo 72 pohodnikov in to od otrok, ki so jih starši nosili v nahrbtnikih, pa vse do veteranov, predvsem domačinov, nekaj pa tudi iz Domžal, Zagorja, Dola pri Ljubljani in Lukovice. Vsi skupaj so 6,5 km dolgo pot prehodili 86 krat, kar pomeni 560 km dolžine in 21,5 km višinske razlike.

Pohod je rekreacijskega značaja, kljub temu pa za najboljše tri v ženski, moški ter otroški konkurenci pripravimo praktične nagrade.

Letos je bilo vztrajnih pohodnikov manj kot po navadi, pa vendar moramo izpostaviti tiste najboljše. Pri otrocih je bil najbolj vztrajen s štirimi krogi Timi Prašnikar, pri ženskah Mateja Kos s tremi in Ivana Prašnikar z dvema krogoma, pri moških pa je bil drugi z dvema krogoma Matej Prašnikar, absolutni zmagovalec pa, lahko rečem zopet in pričakovano, Franci Ravnikar s kar osmimi prehojenimi krogi. **Čestitke vsem zmagovalcem!**

Drugi pa so si vzeli čas in uživali na sprehodu in druženju v čudovitem nedeljskem dnevu, kar pa je vseskozi namen naše akcije.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem donatorjem, ki so finančno podprli naše društvo. Zahvala tudi vsem gostincem, frizerjem, cvetličarni,

trgovinam, sladoledarni in ostalim posameznikom, ki so prispevali nagrade za zmagovalce ter dobitke za srečke.

Hvala vsem, ki ste se udeležili našega pohoda, saj brez vas ne bi bilo zanimivo in hvala vsem članom, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi akcije. Vse ostale, ki letos niste uspeli priti, pa že sedaj vabimo za drugo leto, na trinajsti pohod.

Pa srečen in varen korak še naprej!

Moravški rokodelci v Varaždinu

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ in TATJANA ČOP

Rokodelci Moravske doline smo se v soboto, 4. junij 2022, odpeljali na poučno ekskurzijo čez mejo na Hrvaško v Varaždin, nazaj grede pa še na ptujski konec. V Varaždin smo se odpravili na povabilo turističnega urada mesta Varaždin, kjer je poleti veliko različnih dogodkov. Pred leti so uredili enega izmed manjših trgov v središču mesta in ga preimenovali v Trg tradicionalnih obrti. Tam se vsako soboto od maja do oktobra predstavljajo različni obrtniki. Nekateri imajo stalne prodajne niše, drugi pa pridejo le občasno. Med slednjimi smo letos bili tudi mi, moravški rokodelci.

Rana ura, zlata ura

Zaradi daljše poti in želje, da dan čim bolj izkoristimo, smo se iz Moravč odpravili že zelo zgodaj. Na postajališču Tepanje, smo zaužili prvo kavico in o zaspianosti ni bilo več sledu. Brez zastojev smo prečkali državno mejo in se napotili proti Varaždinu.

Mesto Varaždin leži na severu Hrvaške, ob reki Dravi in je središče Varaždinske županije, ki ima med hrvaškimi županijami sloves ene najbolj razvitih. Mesto je znano po pestri zgodovini in baročni arhitekturi, prav tako tudi po tekstilni, prehranski in računalniški industriji.

Inovativni ekološki izdelki

Pred delovnim delom ekskurzije v Varaždinu smo na obrobju mesta obiskali ekološko družinsko kmetijo,

ki se ukvarja s pridelavo buč, pire in ajde ter predelavo. Andreja in Andrija Petrović sta nas sprejela v obratu, kjer poteka predelava in prodaja. Predstavila sta nam kmetijo, pridelavo, predvsem pa predelavo. Zakonca Petrović sta še pred dvanajstimi leti delala na povsem drugem področju. Andreja je bila zaposlena kot knjižničarka, Andrija pa je delal kot inženir informatike. Ko sta dopolnila štirideset let, sta se odločila za korenito spremembo na poslovnem področju. Začela sta razmišljati o samozaposlitvi, o lastnem podjetju in o tem, da bi drugo polovico delovne dobe posvetila delu, povezanem z naravo, najverjetneje kmetijstvu. Razmišljala pa sta nekoliko drugače, kot je običajno v kmetijstvu. Izhodišče za njuno odločitev je bilo povpraševanje na trgu. Videla sta, da ljudje vedno bolj povprašujejo po ekološki, zdravi hrani. Obenem sta se zavedala, da imajo zaposlene

Varaždinski Purgarji (mestna garda) so ena izmed znamenitosti Varaždina.

Samostojna razstava moravških rokodelskih izdelkov na Trgu tradicionalnih obrti v Varaždinu

Prikazi in delavnice rokodelskih veščin

Nadvse zanimiv obisk ekološke kmetije Petrovič

Naša gostiteljica Dorotea Solomun je na dan našega obiska praznovala okrogli osebni jubilej. Rokodelci smo ji poleg pesmi podarili tudi pisan šopek rož iz krep papirja.

V delavnici gospoda Klinca, mojstra izdelovalca opreme za korantijo.

gospodinje malo časa za peko kruha in pripravo zdravih sladlic. Poznala sta prehranske prednosti in blagodejne vplive buč, pire in ajde, zato je sledila odločitev o kmetijski dejavnosti ob razvoju inovativnih izdelkov. Pomembno pa je poudariti, da ne Andreja ne Andrija nikoli prej nista delala na kmetiji in sta morala vse znanje – od osnovne pridelave do predelave – v celoti na novo pridobiti.

Na tem našem prvem postanku smo se okrepčali z zdravimi prigrizki na osnovi buče, pire in ajde. Vsi smo se strinjali, da so ponujeno izdelki zelo okusni in prijetni za oko. Še najbolj posebna in zelo dobra se nam je zdela njihova »Špencir«
torta iz maka in bučnih semen. Seveda smo se odločili tudi za nakup, saj prodajajo hladno in toplo stisnjeno olje, moke in mešanice za pripravo kruha, polnozrnat zdrobe, bučne namaze in druge izdelke, pripravljene po tradicionalnih receptih.

Začutili smo utrip mesta

V Varaždinu nas je pričakala Dorotea Solomun, ki je na Uradu za turizem zadolžena za promocijo in programske vsebine. Dorotea je ravno na ta dan praznovala okrogli osebni jubilej, zato smo ji podarili pisan rokodelski šopek iz krep papirja. Iskreno ga je bila vesela in priznala, da česa takega še ni videla. Pospremila nas je na Trg tradicionalnih obrti, kjer so nam dodelili razstavno nišo za samostojno razstavo in prikaze. Opremili smo jo z našimi izdelki – predvsem polstenimi in rožami iz krep papirja. Poleg same razstave izdelkov so potekale delavnice suhega in mokrega polstenja in izdelave rož iz krep papirja. Ker nas je bilo dovolj za predstavitev in delavnice, smo se lahko razdelili na dve skupini. Prva je skrbela za razstavo in prikaze ter delavnice,

druga pa se je podala na ogled mesta. Turistični urad je namreč poskrbel za izjemno strokovno vodenje po mestu. Vodič nam je na zanimiv način predstavil zgodovino mesta in pomen posameznih stavb in trgov.

Območje Varaždina je bilo naseljeno že v rimskih časih, samo mesto pa je bilo prvič omenjeno leta 1181. Hrvaško-ogrski kralj Andrija mu je leta 1209 podelil mestne pravice. Sledil je hiter razvoj in kmalu je Varaždin postal najbolj naseljeno mesto v celinski Hrvaški, saj je postalo stičišče srednjeveških trgovskih poti. Sledil je razvoj obrtnih dejavnosti, vtor Turkov pa je za daljši čas prekinil razvoj mesta. Marija Terezija je leta 1767 ustanovila prvo sodobno hrvaško vlado oz. hrvaški kraljevski svet, katerega sedež je bil v Varaždinu. Žal je mesto devet let kasneje doživel katastrofalni požar. Prej najbolj napredeno in najbolj razvito mesto v celinskem delu Hrvaške se je v nekaj urah spremenilo v kup pepela. Zgorelo je skoraj 400 poslopij. Po požaru se je hrvaška vlada preselila v Zagreb, mestu pa je v spomin na čas, ko je bilo hrvaška prestolnica, ostal obnovljen parlament, v katerem so potekale seje med leti 1767 in 1776.

Danes je Varaždin pomembno kulturno središče, kjer celo leto potekajo zanimive kulturne prireditve, kot so znani varaždinski baročni večeri, Špencirfest, dnevi varaždinskih dvorišč itd. Mesto slovi tudi po znamenitih Purgarjih, mestni gardi, ki smo si jo lahko v živo ogledali med samim obiskom.

Ljubitelj stare tehnike

Sledil je obisk zasebne muzejske zbirke starodobnikov in stare tehnike. Lastnik Živko je več desetletij ljubiteljsko zbiral kolesa, motorna

V Zlatnih Goricah nad varaždinskimi toplicami so nam postregli z odličnim poznim kosilom, po katerem smo si vzeli čas za počitek. Lastnik vile Zlatne Gorice tako hudomušno poskrbi za orientacijo gostov – mera je korak in kilo-korak (tisoč korakov).

kolesa, motorje in avtomobile ter druge stare tehnične predmete in jih obnovil. Tako je tekom let ustvaril zanimivo zbirko, ki jo je po upokojitvi spremenil v mali muzej. Glede na povprečno starost udeležencev ekskurzije ni bilo nič čudnega, če so prostore muzeja zapolnjevali vzkliki kot so »o, pogledj, to smo tudi mi imeli«, »na tak stroj je šivala moja mama« ipd. Veliko izdelkov je bilo narejenih v znanih tovarnah širom nekdanje Jugoslavije, ki jih večinoma ni več.

Kosilo in počitek v Zlatnih Goricah

Delo in hoja izčrpa človeka. Zato smo se z veseljem odpravili na kosilo v Zlatne Gorice nad varaždinskimi toplicami. Vila, ki je bila svoje čase protokolarni objekt tekstilnega podjetja Varteks, je sedaj v rokah podjetnega Dražena Jambriška, ki je obnovil vinograd in na novo posadil velik nasad orehov. V vili je zdaj restavracija in manjši hotel. Dražen kupuje živila pretežno pri lokalnih dobaviteljih, vino in žgane pijače pa pridelajo sami. Po kosilu smo si privoščili krajši počitek na ležalnikih za vilo s pogledom na mesto.

Zadnji postanek – delavnica korantije

Na poti domov smo obiskali priznanega mojstra Marka Klinca iz Spuhlje pri Ptujju v njegovi »korantovi« delavnici. Družina Klinc že stoletja izdeluje

korantovo opravo in njihovo znanje se prenaša iz roda v rod. Marko Klinc je s svojimi ročnimi spretnostmi in smislom za izdelovanje eden redkih izdelovalcev in ohranjevalcev korantije. Opravo izdelujejo pod njegovim budnim očesom po tradicionalnem načinu in iz pretežno naravnih materialov. V koranta se je oblekla tudi rokodelka Vida in na lastnem telesu preizkusila zahtevnost nošenja težke opreme.

Vroč dan se je že prevešal v večer, ko smo se odpravili proti domu. Domov smo se vrnili utrujeni, polni novih vtisov in že z mislijo pri novih rokodelskih doživetjih, ki smo si jih za to leto začrtali v svoj program.

Moravški dotik lepote na 41. Festivalu idrijske čipke

BESEDILO: ALOJZ HANČIČ, FOTOGRAFIJE: JANA HANČIČ, ALOJZ HANČIČ in ČIPKARSKA ŠOLA IDRİJA

svoje ustanovitve dalje vsako leto udeležujejo delavnic v zibelki idrijske klekljarske čipke. Redni udeleženci sta mentorici Zdenka Trobec Milanovič in Jana Hančič, letos pa so se jima pridružile še Magda Stražar, Brigita Nicoletti in Danica Gostinčar.

Naslov tokratne delavnice, ki je med 16. in 18. junijem potekala v prostorih Čipkarske šole Idrija, je bil Dotik lepote. Na delavnici

Klekljanje je inovativno, kreativno in ustvarjalno. Povezuje se z modo, umetnostjo in celo kulinariko. Festivala idrijske čipke zagotovo ne bi bilo, če klekljanje in z njim povezana idrijska čipka, ne bi imela vloge v vsem naštetem.

Članice klekljarske sekcije Društva rokodelcev – Rokodelskega centra Moravče se od

so obudili že skoraj pozabljeno tehniko »polslepi ris«, ki so ga nekoč klekljale stare Idrijčanke. Prelep nakit v novem vzorcu so udeležence klekljale v kombinaciji z rožicami iz kitic.

Da je Idrija svetovno znana v svetu klekljanja in čipk, in da je zanimanje za te delavnice res veliko, priča letošnja udeležba dveh klekljaric iz tujine in sicer iz Izraela in Walesa.

Ob zaključku sobotne čipkarske delavnice, se je z novinarko radia Primorski val o svojem delu in osemletnem obiskovanju delavnic Čipkarske šole Idrija pogovarjala naša članica Jana Hančič.

V pogovoru ni pozabila omeniti prizadevanj rokodelk in rokodelcev Moravške doline za ohranjanje našo nesnovne kulturne dediščine.

Osnovnošolci na učno-sprehajalni poti Rača

BESEDILO: DANICA JANČAR, FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Po dveh letih se je na Učno-sprehajalni poti Rača znova razlegal otroški živ-žav. Otroci so znova osvajali naravoslovne in tehniške vsebine v naravnem okolju. Kljub vsem pametnim napravam in »stricu guglu« je narava še vedno najboljša učiteljica. Če ne drugega, te nauči, da je treba med hojo gledati, kam stopiš, da si moker, če stopiš v vodo, da je leva stran na levi in ne na desni, da se lahko »izgubiš« ali vsaj izgubiš dosti časa, če tega ne ločiš, da je bližnjica velikokrat najdaljša razdalja med dvema krajema ...

Tale daljši uvod je bil namenjen temu, da vam predstavimo, kaj učenci in vodnice oz. vodniki doživljamo, ko se ob dnevih dejavnosti podajamo na našo Račo. Letos smo 7. junija sprejeli učence 4. razreda domače OŠ Jurija Vege. Res prijetno je bilo v njihovi družbi. Strli smo kar nekaj »orehov«, na primer, kaj moraš storiti z lesenimi paličicami, da na vodi nosijo kamen, čemu so služile stope, prepoznali so kar osem vrst žit. Še marsikdo, ki je že davno zapustil šolske klopi, bi imel težave!

Nekoliko starejši učenci, šestošolci OŠ Litija in OŠ Janka Modra Dol so Račo obiskali 13., 14. in 15. junija. Naj dodam, da učenci iz Dola prihajajo na Račo že dolgo vrsto let, kar pomeni, da so z izvedbo naravoslovnega dne zelo zadovoljni.

Naloge za šestošolce so nekoliko težavnejše. Skupine so pri merjenju drevesa seveda dobile različne rezultate

Večinoma vedo, kako izračunamo srednjo vrednost, a nekateri bi se še kar skregali zaradi »pravilnosti« merjenja. Ko smo si ogledovali delovanje maket mlina, stop in žage, je bilo očitno, da je bila komunikacija včasih v takih prostorih zelo otežena in nastal je pregovor, da se v mlinu in na žagi lahko dvakrat pove. Upam, da bosta pregovor in njegova razlaga kaj pripomogla k temu, da mamici in učiteljici ne bo treba »desetkrat« reči, da je treba narediti to in ono.

Najbolj veselo je bilo pri izdelavi replike starega glasbila, nunalce (iz bambusove cevke) in preproste trstenke iz slamic. Najboljši so sestavili pravcato glasbeno skupino.

Šestošolci so že skoraj pozabili, da so se v vrtcu igrali s plastelinom. Potrebovali so kar nekaj »namigov«, kaj moraš narediti s kroglico plastelina, da plava na vodi. Od te rešitve dalje je bil le majhen korak do izdelave čolnička, ki pa ni bil kar tako. Imel je notranji pogon in ga je bilo treba še preizkusiti na mlinski raki pri Mohorjevem mlinu,

kar je običajno vrhunec aktivnosti. Še dobro, da se je pričelo poletje in ni bilo nobene škode, če je imel kdo mokre noge. Upamo, da bo končno navodilo: igraj se s čolničkom doma v kadi, v otroškem bazenčku ali na bližnjem potočku in ga izboljšaj, komu dalo navdih za kako inovacijo in za popestritev dolgih vročih počitnic.

Iskanje zaklada je bila zadnja naloga. Nič težkega! A treba je bilo natančno prebrati navodilo, pomisliti na najbolj značilno lastnost drevesa – ali je iglavec ali listavec, upoštevati pravo ...Končno so bili najdeni vsi zakladi in učenci so se posladkali z bonboni. Če je kakšen ostal, je bil za učiteljico.

Pred kratkim pohodom do avtobusa v Dvorjah še zadnji pri-srčen pozdrav v slovo in dobre želje za najlepše počitnice.

V LOVSKEM DRUŠTVU MORAVČE RAZVILI NOV PRAPOR

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ROK RAVNIKAR

Nedelja, 7. maja 2022, je bila za Lovsko družino Moravče še posebej slovesen dan. Po daljšem obdobju brez množičnih dogodkov zaradi epidemije smo namreč združili v eni prireditvi 75-letnico lovske družine, srečanje s kmetovalci in lastniki zemljišč, slovesno odkritje podobe sv. Huberta ter razvitje novega prapora.

Podoba sv. Huberta
Pobratenje praporov

Kljub slabemu vremenu, ki nam je kot organizatorjem predstavljalo velik izziv, so ob napovedani uri zadonele fanfare domačih lovskih rogistov, zbrani praporščaki pa so slovesno pristopili na prireditveni prostor.

Vse zbrane je najprej nagovoril starešina LD Moravče Franc Levičnik in najprej izrekel pozdrave in zahvalo za udeležbo vsem gostom: predstavniku Lovske zveze Slovenije Ivanu Malešiču, podpredsedniku Zveze lovskih družin Zasavje Andreju Kovaču, predstavnikom in praporščakom sosednjih lovskih družin Domžale, Lukovica, Šentožbolt-Trojane, Vače, Kresnice, Laze, Pšata ter domačemu županu dr. Milanu Balažicu in domačemu župniku Kancijanu Čižmanu. Poudaril je, da lovce združuje sodelovanje, skupno poslanstvo, skrb za naravo, za ogrožene živalske vrste in ohranjanje stoletne kulturne tradicije ter večtisočletnih lovskih veščin in izročila. Zahvalil se je vsem, ki skrbijo za lovsko kočo in okolico.

Župan občine Moravče dr. Milan Balažic pripenja spominski trak; levo starešina LD Moravče Franc Levičnik, desno pomočnik starešine Franci Avbelj.

Nova podoba svetega Huberta in nov prapor

U naših krajih velja sv. Hubert za zavetnika lovcev, zato smo se v lanskem letu odločili, da ga obeležimo s posebno podobo. Za nas jo je izdelal Andrej Markovčič iz Kočevja, ki se je odkritja tudi osebno udeležil.

Zaradi starosti in redne rabe se starega prapora ni dalo več obnoviti, zato smo se odločili za novega. Lovski prapor je tradicionalni spremljevalec naših dogodkov, tako veselih kot žalostnih. Našo minljivost sprejemamo kot del življenjskega kroga, da vsakega od nas lovcev prapor pospremi tudi na poti k večnemu počitku.

Prvi prapor Lovske družine Moravče smo razvili davnega leta 1978. Od takrat prisotnih je med nami še 11 članov, med njimi tudi prvi praporščak Franc Gorjup. Sedanji praporščak naše družine Andrej Mrčun je najprej s pomočnikom zvil stari prapor in ga predal oskrbniku koč Sebastjanu Levičniku v nadaljnjo hrambo.

Sledili so pozdravni nagovori gostov. Domači župan je predstavil zanimivo kroniko zapisov in spominov na lovstvo v Moravški dolini vse od pradavnine. Ivan Malešič pa je predstavil aktualno problematiko, s katero se sooča lovstvo v Sloveniji. Nadaljevali smo s slovesno podelitvijo plaket in priznanj Lovske zveze Slovenije našim zaslužnim članom.

Sledil je najbolj svečani del prireditve z razvitjem novega prapora, kar sta ob spremljavi rogistov izvedla starešina in njegov namestnik Franci Avbelj. Na novi prapor sta pripela tudi spominske trakove občine Moravče in ZLD Zasavje. Nato sta novi prapor predstavila vsem prisotnim; na eni strani je grb Lovske zveze Slovenije, na drugi strani pa podoba srnjaka - najznačilnejše divjadi v našem lovišču in napis »Lovec - varuh narave!« Na koncu smo se javno zahvalili še številnim donatorjem t.i. žebličkov, ki so se res dobrodušno odzvali v akciji zbiranja sredstev za novi prapor.

Domači župnik je opravil tudi blagoslov novega prapora, podobe svetega Huberta in naše lovske koč. Sledilo je pobratenje prisotnih lovskih praporov, nato pa so praporščaki ob spremljavi lovskih rogistov prizorišče zapustili, vsi prisotni pa smo nadaljevali druženje še dolgo v popoldan ob lovskem golažu in ostalih specialitetah, ki so jih pripravili domači mojstri.

V Peče poletje pride s koncertom *Peškega okteta*

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJE: SABINA BARLIČ

Vsako leto se domačini in okoličani zberemo konec junija na koncertu v počastitev dneva državnosti, kresnega večera ter nastopa počitniških in dopustniških dni. Ta čudovita navada in razvada je delo Peškega okteta, fantov in mož, ki vse leto vadijo z mentorjem Petrom Pirnatom in učiteljico glasbe Katjo Kos. Pravijo, da včasih ne gre vse po načrtih, a draž veselja do petja in zabavno-umetniškega druženja jih prepriča, da je vredno deliti in negovati dani jim talent.

Letošnji koncert so 26. junija začeli pod milim nebom z domovinskimi pesmimi in nadaljevali z večno aktualnimi slovenskimi narodnimi pesmimi. Brez presenečenj ne gre; za konec so na melodijo dalmatinske Rdeči cvet zapeli prirejeno besedilo, ki opeva vsakega člana okteta za čas počitnic. Osrednji del koncerta so zapolnili mladi talenti, že po tradiciji. Domačinoma Matevžu Marsu na harmoniki in Sari Brvar na klarnetu v klavirski spremljavi Nastje Grad,

so se pridružili sosodje iz Moravč. Štirje mladi talentirani in radoživi glasbeniki združeni v Last minute band so razživali obiskovalce. O sebi so povedali, da jih ime samo najbolje opiše, saj se običajno priložnostno v zadnji minuti zberejo, izberejo najprimernejše skladbe in jih izvedejo na koro, poroki, obletnicah ... in koncertih, kot je ta. Zahvale sodelavcem okteta, gostujočim glasbenikom in gostom vedno duhovito izvede Matjaž Barlič, kar deluje kot tabletko za smeh, ki napoveduje še dolgo pokoncertno druženje v opuščnem kamnolomu nad vasjo. In letos je bilo tako; pod zvezdnim nebom, v večernem hladu in pogostitvi smo vztrajali tja čez 23. uro skoraj vsi udeleženci, še posebej zabavno pa je bilo v mladi noči neformalno klepetati z obiskovalci, glasbenimi gosti, županom in župnikom, ki sta oktet počastila in jim s svojo prisotnostjo izkazala priznanje za njihovo neponovljivo vlogo v kulturnem življenju vzhodnega dela občine.

Bravo, fantje!

In en velik hvala za skok v poletje z glasbenim večerom.

Poletje ujeto v strune – večer dalmatinskih pesmi

BESEDILO: NATALIJA BRODAR, FOTOGRAFIJA: LADO SLAPŠAK

Prvo nedeljo v juniju je na gradu Tuštanj potekal tradicionalni letni koncert Tamburaškega orkestra Vrhpolje.

Prvi letni koncert, za katerega smo se odločili, da bo tradicionalen, je bil že leta 2012. Torej, pred točno desetimi leti. Tudi prvi koncert se je odvil pod arkadami gradu Tuštanj. Nekateri koncerti vmes se žal niso mogli izvesti. Zadnji dve leti so nam načrte »pokronale« razmere, ki niso bile naklonjene kulturi, javnim nastopom in druženju. Vse to smo močno pogrešali.

Da je koncert uspel – je bilo veliko dejavnikov, ki so se morali »poklopiti«. Dobro uigran orkester pod vodstvom Milana Kontarčka. Imeli smo čudovite goste: Vokalna skupina Oda iz Moravč ter Klapa Mali grad iz Kamnika. Pele in igrale so se dalmatinske pesmi, kar je

navadno tudi asociacija na morje in poletje, ki je pred vrati. Ne tako po tiho smo se s pesmimi poklonili tudi pokojnemu Oliverju Dragojeviću.

Prireditelj sta povezovala dva mlada upa KUD Vrhpolje – Špela Tandler in Lovro Levačič. Pomembno je na izvedbo koncerta vplivalo tudi lepo vreme, ki je na grad privabilo veliko gledalcev in poslušalcev obiskovalcev, ki so se te glasbe razveselili. Velika zahvala pa gre tudi g. Petru Pirnatu, ki nam tako nesebično nudi možnost, da se koncert Tamburaškega orkestra Vrhpolje izpelje na gradu Tuštanj. Lepšega ambienta za izpeljavo takšne prireditve si ne bi mogli želeli ter seveda publike, ki nas podpira in vzdušja, ki ga le ta prinaša. Tako gre zahvala vsem, ki ste z nami oblikovali lep, prijeten večer na gradu Tuštanj!

Moravški rokodelki v Motniku

BESEDILO: EMI GREGORČIČ

Rokodelki Marija Šmidovnik in Emi Gregorčič sva pripravili in izpeljali štiri delavnice v Motniku.

Prva delavnica (pletanje košar) je bila namenjena krajanom vseh starosti. Bilo je 15 udeležencev in vsak si je izdelal svoj peharček.

Šopke iz krep papirja so izdelovali gojenci Sožitja z Lok. S pomočjo spremljevalk je vsak udeleženec izdelal šopek. Ker je delavnica potekala tik pred dnevom žena, je prav vsak povedal, komu bo namenil šopek. Bili so zelo srečni.

Zadnji dve delavnici sta potekali v podružnični šoli Motnik, in sicer za učence od prvega do četrtega razreda. Učenci prvega in drugega razreda so izdelovali polstene kroglice in iz njih naredili ogrlice. Učenci tretjega in četrtega razreda so s prsti pletli ogrlice. Tako učiteljice kot učenci so bili zadovoljni s svojimi izdelki.

Vsi udeleženci so izrazili željo po novih delavnicah – takšnih kot so bile izpeljane in tudi kaj novega bi se še naučili.

PRAZNOVANJE

BESEDILO: MILAN KOKALJ in IVICA ZUPANČIČ

JUBILEJA POD

FOTOGRAFIJE: MIRO PIVAR

ZVEZDNATIM

NEBOM

Pozno poletno sonce je jemalo moč in dan se je prevešal v noč, ko so v atrij začeli prihajati prvi obiskovalci. Ostalo je le malo prostih sedežev. Vabilu sta se prijazno odzvala župan dr. Milan Balažič in prvi zborovodja Alojzij Štefan, ki sta z navdušenjem spremljala koncertni program. Veseli smo bili prisotnosti predstavnikov nekaterih društev z Moravškega in Matjaža Bizilja predstavnika Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Domžale, ki je nekaterim članom zbora za večletno prepevanje, podelil bronaste Gallusove značke.

Upokojenski pevski zbor na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti neprekinjeno deluje več kot 35 let. Če ne bi zaradi epidemioloških razmer za dve leti prekinili delovanja, bi zbor letos praznoval 37 let.

Pevke in pevci tretjega življenjskega obdobja gojimo in ohranjamo slovensko ljudsko izročilo že pozabljenih pesmi. Združuje nas veselje do petja, medsebojnega druženja in tudi odnos do naše bogate kulturne dediščine. Da te lepe pesmi ne bi šle prehitro v pozabo, jih srčno prepevamo. Po svojih najboljših močeh ustvarjamo in prispevamo svoj delež k bogati in pestri kulturni ponudbi v občini Moravče.

V mozaiku različnih glasbenih zvrsti, ki jih pod vodstvom zborovodje Milana Kokaljja prepeva zbor, so poslušalci slišali narodno in ljudsko pesem, narodno-zabavno glasbo in skladbe slovenske popevke zlatih šestdesetih let.

Da je v slogi moč, se je ta večer pokazalo, ko so petje pri nekaterih pesmih z instrumentalno spremljavo obogatili Dominik Štefan, Gašper Kokalj, Klemen Logaj, Tomaž Vavpetič in zborovodja Milan Kokalj. Svoj glasbeni prispevek so dodali gostje Moški pevski zbor Kulturnega društva Tine Kos Moravče.

V imenu zbora se je vsem, ki so kakorkoli pomagali, da je jubilejni koncert uspel, z izbranimi besedami zahvalil predsednik zbora Pavle Puhan.

Niti programa jubilejnega koncerta je v šopek povezala Klara Zupančič.

Spoštovani obiskovalci jubilejnega koncerta! Krona 35-letnega delovanja je bila glasbena voščilnica, namenjena vsem vam, ki ste sobotni večer preživeli z nami in lepoto pesmi, ki poboža dušo in srce. Ta večer je pevcem veliko pomenil in z vami smo ga lepo preživeli.

Zadoneli so še zadnji akordi hvalnice naši domovini, naši Sloveniji, ki je v prihodnjih dneh praznovala svoj rojstni dan. Potem smo se še pozno v noč zadržali v veselem druženju in s pogovori že snovali našo prihodnjo pevsko pot, z mislijo pri naslednjem jubileju.

trij v gradu Tuštanj je bil v soboto, 18. junija 2022, kraj praznovanja Upokojenskega pevskega zbora občine Moravče. Člani zbora smo z zborovodjem Milanom Kokaljjem s pesmijo praznovali naših 35 let ljubiteljskega prepevanja.

Komorni zbor Limbar zapel v Mariboru

BESEDILO: KLARA URŠIČ, FOTOGRAFIJE: JANEZ ERŽEN

»Naša pesem ni zgolj enkratni dogodek, ampak je kontinuiran proces, v katerega so vključeni vsi ambicioznejši zbori, ki iščejo dolgoročneje podlage za načrtovanje svojega dela.«

Po dveh koronskih letih, ki sta z ukrepi, boleznijo in splošno nespodbudno klimo zelo zaznamovali vse glasbeno dogajanje v svetu, se je v Mariboru ponovno slišala zborovska pesem. V dneh od 26. do 29. maja je po treh letih ponovno zazvenela Naša pesem, državno tekmovanje odraslih pevskih zasedb.

Prireditelj je letos združila dva težko pričakovana dogodka: 2. Državno tekmovanje Mateja Hubada za mlade zborovske dirigente **Zvok mojih rok**, ki ga Javni sklad RS za kulturne dejavnosti soorganizira z Akademijo za glasbo v Ljubljani, ter slovensko zborovsko tekmovanje **Naša pesem**.

Tekmovanje mladih zborovskih dirigentov

Prvna dva dneva sta bila posvečena mladim dirigentom, ki so ob pomoči demonstracijskih zborov morali na zahtevnem programu pokazati svojo interpretacijo skladb, zmožnost vodenja in povezovanja zbora, učinkovito komunikacijo in končno izvedbo. Zmagovalka tekmovanja Zvok mojih rok 2022 je postala Klara Maljuga.

Tekmovanje pevskih zasedb

Sobota in nedelja pa sta bili pomembni za zборе in pevске zasedbe. Že več kot petdeset let prireditelj Naša pesem spodbuja in bogati zborovsko petje in še vedno velja, da je nastop na odru dvorane Union v Mariboru posebna čast in odgovornost. Ker je bilo tudi letošnje leto težko za delovanje zborov, saj je bilo ob spreminjajočih se ukrepih in karantenah pevcev praktično nemogoče izvesti že vajo zbora, kaj šele koncerte, je v spodbudo, da bi se tekmovanja udeležilo čim več zasedb, ne glede na to, kako dobro so pripravljeni, Naša pesem ponudila dve kategoriji: tekmovanje in revija. »Važno je sodelovati,« je bila želja organizatorjev in menimo, da je bila izpolnjena.

Obe tekmovanji je ocenjevala mednarodna žirija. Žirijo zborovskega tekmovanja so sestavljali: dirigentka in avtorica mednarodno odmevnih glasbeno-scenskih projektov Karmina Šilec, mednarodno uveljavljena dirigentka Martina Batič, nagrajeni skladatelj in dirigent Ambrož Čopi ter dva tuja gosta, švedski dirigent Bengt Ollén in latvijski dirigent Jānis Ozols.

Žirija in poslušalci so poslušali šest tekmovalnih koncertov, kjer se je predstavilo 20 pevskih zborov in vokalnih zasedb, moških oziroma fantovskih, mešanih in dekliških, z vseh koncev Slovenije in iz zamejstva. Od teh je bilo šest nastopov revialnih in 14 tekmovalnih, kjer je žirija podelila tudi točke.

Revialni nastop Komornega zbora Limbar

Komorni zbor Limbar se je kljub vsem koronskim izzivom opogumil in odločil za nastop na Naši pesmi. S pripravami smo začeli že v sezoni 2018/2019, ko smo osvojili zlato priznanje na regijskem tekmovanju Sozvočenja 2019. Po uspehu smo se odločili, da si ponovno postavimo izziv državnega tekmovanja in se prijavili na Našo pesem 2020. Iz znanih razlogov je bilo tekmovanje večkrat prestavljeno in na koncu odpovedano. Prav tako se je dogajalo z našimi vajami in ob večmesečni odsotnosti se je naša pevska kondicija kot vsaka malo skrhalo. Po tehtnem premisleku smo kljub vsem oviram zgrabili novo priložnost in se prijavili za revialni nastop na Naši pesmi 2022. Najtežjo nalogo je kot vselej nosil naš dirigent Tomaž Pirnat.

Posnetku skladbe *Legenda o Limbarski gori* lahko prisluhnete na youtube kanalu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti: *Naša pesem 2022 - KOMORNI ZBOR LIMBAR, MORAVČE - LEGENDA O LIMBARSKI GORI*: <https://www.youtube.com/watch?v=Esw-IdtzRJs>

KZ Limbar na odru dvorane Union, 29. maj 2022

»Sestaviti primeren program je vedno poseben izziv in morda najtežji del zborovskega 'posla'. Res si lahko neizmerno kreativen in domisel, včasih morda celo malce drzen, zdi se mi pomembno, da 'zbudiš' iz nekih okvirov tako pevce kot občinstvo, morda tudi žirijo,« o sestavi programa pravi izkušena uveljavljena Simona Rožman Strnad, dirigentka Mešanega pevskega zbora Viva Brežice, ki so dobitniki zlatega priznanja *Naša pesem 2022* (90,7 točk) in priznanja za najboljšo izvedbo izvirne slovenske novitete, napisane od septembra 2021.

Naš izkušeni vodja Tomaž Pirnat se je odlično spopadel z izzivom in za nas naročil, sestavil in nas pripravil za naslednji izbor:

1. Slovenski ljudski motivi/
Katarina Pustinek Rakar (1979),:
LEGENDA O LIMBARSKI GORI (Ljudsko besedilo), 2021, noviteta
Samožaložba avtorice
2. Tine Bec (1993):
LAUDATE DOMINUM OMNES GENTES (Ps 117), 2019
Astrum
3. Ambrož Čopi (1973):
TU ALBO TO POJUTRANJO
Da lipa ma! Ke bėj na jě? (Ljudska iz Rezije)
Astrum

KZ Limbar v elementu

Zapeta legenda o Limbarski gori

V nedeljo zjutraj smo se odpravili v Maribor, kjer nas je pričakal naš Tomaž, ki je v prejšnjih dneh prisluhnil tudi našim sonastopajočim. Pripravili smo se, imeli še tonsko vajo, nato pa stopili novi izkušnji naproti. Kljub temu da naš nastop kot tak ni bil točkovan, so se nam v zavedanju odgovornosti in malo tudi od ponosa v zaodrju še tresle noge, preden smo stopili na oder v vrhunsko akustiko in pred neprecenljivo množico poslušalcev v Unionski dvorani. Na odru pa smo pozabili na strah in dali vse od sebe ter uživali v izvedbi. Glede na glasen aplavz in odziv občinstva se nam zdi, da se je to čutilo tudi v našem nastopu na odru. Ponosni smo, da nam je

vsem izzivom navkljub uspelo ohraniti dolgoletno prigarano kakovost in odličen zvok zborov, da smo kos tudi državnemu odru in da smo lahko del bogatega zborovskega življenja v Sloveniji. Posebej smo ponosni na našo izvedbo novitete *Legende o Limbarski gori*, ki jo je po naročilu posebej za naš zbor v lanskem letu napisala Katarina Pustinek Rakar, za katero je dobila tudi posebno priznanje žirije tekmovanja. S to skladbo - pripoveduje znano legendo o krčmarici na Limbarski gori, ki je odklonila svetnikoma Valentinu in Peregrinu streho nad glavo in si s tem nakopala nesrečo - smo ponovno ponesli glas o Moravški dolini v svet.

Žiranti so bili navdušeni in presrečni, pravijo, da posledic epidemije ni slišati, da je raven zborovskega petja kljub dvoletni odsotnosti in onemogočenem rednem delu zborov še vedno zelo visoka in zvok še vedno prelep. Pohvalili so našo dinamičnost, intonacijo, posebej pa naš zvok in interpretacijo pesmi.

Posnetku skladbe lahko prisluhnete na youtube kanalu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti: *Naša pesem 2022 - KOMORNI ZBOR LIMBAR*,

Moravške Lilije v deželi nasprotij

BESEDILO: KATJUŠA LAVRINC, FOTOGRAFIJA: SABINA BARLIČ

Vnoči s srede 15. na četrtek 16. junija se je čutilo vznemirjenje. Luči v domovih Lilij so nakazovale, da to ne bo še ena mirno prespana noč. Začelo se je vznemirljivo potovanje. V zgodnjih jutranjih urah so se mažoretke skupaj s spremljevalno skupino odpeljale proti letališču v Trevisu. Skupina 15 nastopajočih, dveh trenerk, staršev ter prijateljev se je odpravila na Slovenske dneve v Albanijo.

V največjem pristaniškem mestu Durres (Drač) se je zbralo 620 Slovencev in med godbami, ljudskimi pevci, folkloristi ter mažoretami so naše Moravške Lilije predstavljale tako občino Moravče kot našo prelepo Slovenijo. Vsi nastopajoči so zastopali njene običaje, ljudska izročila ter edinstveno koreografijo. Bivanje v deželi, ki je kulturno, versko, tradicionalno tako zelo različna od razmer, ki jih živimo. Dalo nam je drugačen pogled na svobodo, dobrine, spoštovanje, čisto okolje, ki nam jih nudi naša ljuba dežela.

Ob večerih od 16. do 19. junija so se na prireditvenem prostoru festivala zvrstile številne kulturne skupine in med njimi so se s prečudovito točko predstavile tudi Lilije. Solzne oči gledalcev, obilo čestitk, objemov ter prošenj za fotografije so sami od sebe govorili, da se je ves trud poplačal. Vse ure odrekanih, treningov, prizadevanj tudi s strani trenerk Barbare Novina ter Lare Nemec so dobile potrditev v obliki iskrenega aplavza, vzklikov ter čudovite energije, ki so jo izžarevali obiskovalci.

Po opravljenem nastopu je prosti čas pretekel turistično ob raziskovanju glavnega mesta Tirana ter njenih znamenitosti, počitniškem poležavanju na plaži ter zvokih čudovitega koncerta pevskih zborov.

MORAVČE - LEGENDA O LIMBARSKI GORI: <https://www.youtube.com/watch?v=Esw-IdtzRJs>

Mi si jo bomo v spomin na prelep zborovski nastop *Naša pesem 2022* gotovo večkrat zavrteli, še rajši pa večkrat zapeli in uživali v zborovski glasbi. Izzivov za naprej pa v glasbi nikoli ne zmanjka in mi se jih veselimo!

Potovanje se je zaključilo z obilo smešnih prigod, nekaj situacij, iz katerih smo se naučili strpnosti, sprejemanja, upanja. Ščepec priložnosti za preizkus svoje iznajdljivosti, sposobnosti bivanja z večjo skupino, kjer se je pokazalo, da ti različnost da nove možnosti ter priložnosti, da se spoznaš.

Bilo je več kot potovanje. Bila je izkušnja za dekleta, kjer so spoznale drugačen svet, kot ga živijo. Svet kjer sta hiter razvoj na eni strani ter siromaštvo na drugi strani ulice. Bila je več kot predstavitev društva. Čutila se je ljubezen, ki jo Lilije gojijo do palice, uniforme, do plesa. Čutila se je hvaležnost. Hvaležnost do trenerke Barbare Novina ter Lare Nemec, ki sta veliko več kot to. Sta zaupnici, vzgojiteljici, prijateljici, organizatoriki, podpornici. Medgeneracijska skupina od 5 pa vse do 64 let je sestavila celoten mozaik iz kamenčkov radovednosti, znanja, iznajdljivosti, nagajivosti, zabave, resnosti ter ljubezni. Hvala za vsak kamenček v tem mozaiku in hvala celotni skupini.

Pod polno luno

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJE: OBČINSKA UPRAVA

Predstavitve pesniške zbirke Rahele Kerin *V družbi lune in zvezd* v Krajevni knjižnici Daneta Zajca, v Moravčah, 14. junija 2022.

V izbrani družbi vrstnikov, njihovih družin in predstavnikov šole, občine in župnije je 15-letna Rahela, učenka OŠ Jurija Vege Moravče – na dan svoje valetke izdane pesniške zbirke – doživeto in čustveno spregovorila o večletnem projektu nastajanja pesmi in enoletnem projektu priprave pesniške zbirke. O dosežku sta poleg avtorice spregovorila ravnatelj Matej Žist in župan dr. Milan Balažič. Ravnatelj je izpostavil otroškost in hkrati odraslost pesmi, saj avtorica razmišlja

o zapletih in radostih življenja. Vse pesmi se končajo sončno, spodbudno, z razsežnostjo drugih ljudi in tudi samote. Župan je bistven poudarek namenil širini pesmi, saj te presegajo domačo družino, šolo, lokalno skupnost, celo svet, saj se avtorica ozira v neskončno razsežnost veselja ... Vsi trije so umetniško in čutno prebrali izbrano pesem iz zbirke in tako podelili nekaj pesemskih biserov med

udeležence. Z glasbenimi točkami so dogodek popestrile 3 glasbenice, Rahelini sošolki Sara Brvar in Zala Jemec ter učiteljica Nastja Grad. S humorjem so svoj doprinos k zbirki opisali še ilustrator Matija Kerin, računalniška oblikovalca Timi Hlastec in Timotej Hercog ter pisca spremnih besed Janja Peterc in Marko Bulič – vsi so devetošolci, ki so se od osnovnošolskega izobraževanja poslovlili na zares izjemen način. Na poti do dosežka so jih z nasveti in znanji spremljali mentorji Gregor Ivanšek, Inge Ivartnik, Jana Kuharič in Bernarda Mal.

Dogodek je bil zaključen v izjemnem družabnem vzdušju ob pecivu, ki ga je pripravila družina Kerin, in mnogih pogovorih med udeleženci in ustvarjalci.

Vredno je izpostaviti, da so med mladimi še nosilci srčne in umetniške kulture. In med odraslimi se še najdejo tisti, ki so jim pripravljene omogočati pot razvoja.

Ko zadiši po knjigi – poletni izbor

POLETNI IZBOR JE PRIPRAVILA **DARKA HLAJ**, BRALNI KLUB DREVORED BESED

Bralci bralnih skupin Krajevne knjižnice Daneta Zajca vam priporočajo v branje naslednje knjige:

Flor Françoise Martinovo jutro

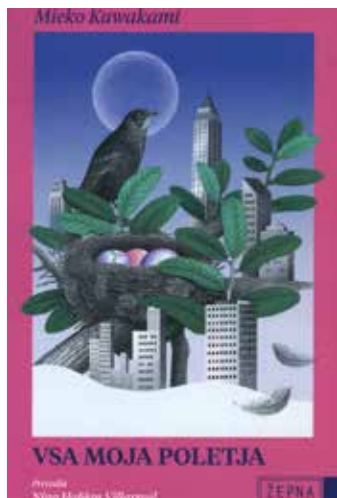
Zbirka *Odisej*,
Mladinska knjiga, 1975

Že nekoliko starejši roman za mladino, ki pa je še vedno aktualen, saj je osrednja tema prva ljubezen.

Martin in Karolina se spoznata po naključju, na vlaku, in si postaneta všeč. Vse je tako, kot običajno je: prvi pogledi, prvi vzdih, sanjarjenje pozno v noč ... Potem pa vmes poseže življenje. Gradovi v oblakih se sesujejo in bralci trepetamo nad usodo obeh junakov, ki sta že popolnoma prevzela naša srca.

Klasični zaplet v obliki nespo-rázuma, pa ljubosumje, pa nes-reča – vse to je samo še dodatek, da z nestrpnostjo pričakujemo, kako se bo vse skupaj razvilo in zaključilo. Še dobro, da ima Karolina brata, ki prevzame vlogo Kupida in stvari spelje v pravo smer.

Prijetno počitniško branje za najstnike, ki se predajajo sanjam o veliki ljubezni, ki jih čaka za prvim vogalom ali pa nekje na morju, v hribih ... mogoče tudi na domačem dvorišču.

Mieko Kawakami Vsa moja poletja

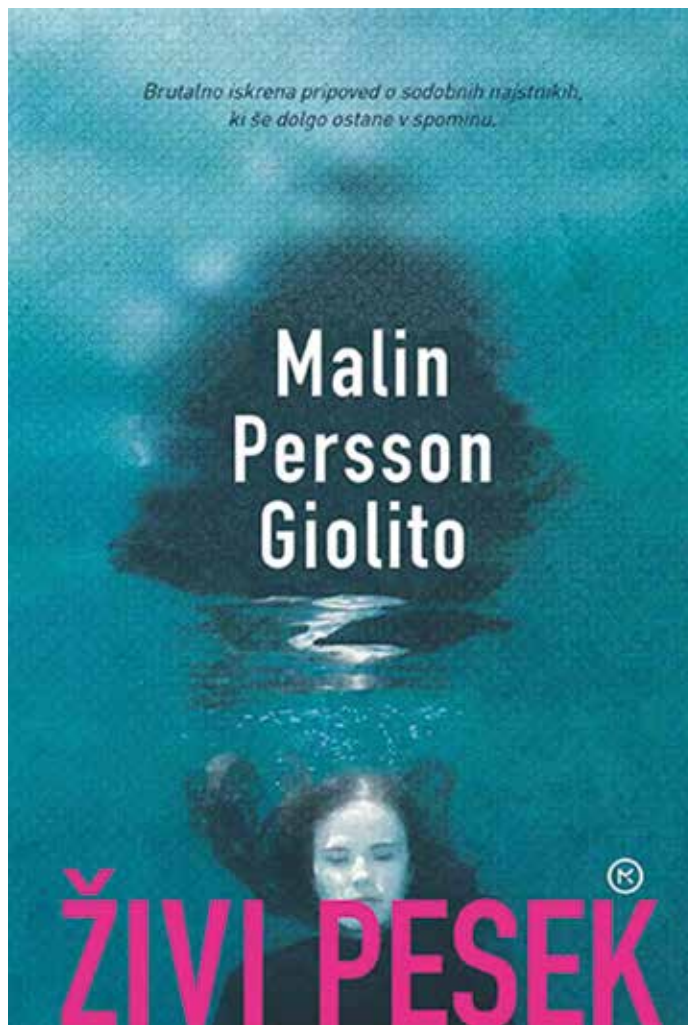
Beletrina, 2022

Roman sodobne japonske pisateljice Mieko Kawakami je razdeljen na dva dela. V prvem prideta k pisateljici v majhno stanovanje v Tokio sestra in nečakinja. Ti dve imata posebno težavo, saj nečakinja z materjo ne govori, ker noče, da se spreta. Starejša sestra se spopada s strahom pred starostjo, nečakinja pa s strahom pred odraščanjem in spreminjanjem iz dekliskosti v odraslo žensko. Njihov vsakdan pa prekinejo zapiski in razmišljanja nečakinje v posebnih zapisih med poglavjem.

Strah pred izgubo nadzora nad lastnim spreminjanjem in bežanjem časa, se nadaljuje tudi v drugem delu, ko se glavna junakinja zave, da bo ostala sama, prikrajšana za materinstvo. Vse bolj se sprašuje, kaj sploh pomeni roditi in postati mati. Tenkočuten zapis čustvene neizpoljenosti in globine, ki skozi izkušnje junakinj izpiše usodo sodobno japonske ženske.

Lik moškega je skoraj v celoti nekje v ozadju in morda prav zato tako zelo pomemben v življenju žensk.

Izrazito ženski roman, ki opisuje iskanje svobode, sprejemanje materinstva, smisel rojstva, življenja in smrti, sprejemanje težkih odločitev in še marsičesa, s čimer se srečuje in spopada vsaka ženska.

Malin Persson Giolito Živi pesek

Mladinska knjiga,
Ljubljana 2019

Maja je običajna lepa in pametna osemnajstletnica, ki se znajde sredi pokola na švedski prestižni gimnaziji. V pokolu sta ubita tudi njen fant Sebastian in najboljša prijateljica Amanda. Kot edina preživela je osumljena, da je prav ona sprožila pokol, zato se znajde v zaporu za dolgih devet mesecev, potem pa se sodni proces proti njej začne.

Skozi njena razmišljanja spoznamo njeno preteklost, skozi sojenje pa ves krut postopek dokazovanja krivde in iskanje odgovorov na številna vprašanja. Pred bralci se odpira svet najstnikov, ki imajo vse materialne dobrine, a se znajdejo v svetu drog in alkohola. Maja skuša Sebastianu pomagati iz tega, vendar ne zmore, kar privede do popolnega zloma, v katerem se zgodi pokol. Kdo ga je torej zagrešil? In kaj se dogaja v glavah obtožencev in vseh vpletenih v času procesa.

Svoje lastne izkušnje iz odvetniške pisarne je z izjemno psihološko tenkočutnostjo napisala kriminalni roman, ki je bil leta 2017 nagrajen kot najboljši švedski roman tega leta, preveden je v 30 jezikov, po njem pa je bila posneta tudi odmevna TV nadaljevanka.

Pozno popoldne s Tonetom Partljičem

BESEDILO in FOTOGRAFIJI: DARKA HLAJ

Tone Partljič (rojen 5. avgusta 1940 v Pesnici, živi v Mariboru) je slovenski pisatelj in dramatik, upokojeni učitelj in bivši poslanec v DZ. Zadnja leta izdaja knjige v založbi Beletrina, katera že nekaj let organizira srečanja s pisatelji in pesniki, ki kot Beletrinini trubadurji prihajajo med svoje bralce širom po Sloveniji. In tako smo se 15. 6. 2022 srečali s Tonetom Partljičem tudi v Moravčah.

Na toplo, že skoraj poletno pozno popoldne, smo bralke in bralci vseh petih bralnih skupin Krajevne knjižnice Daneta Zajca Moravče z nestrpnostjo pričakovali njegov prihod. Vsak od nas je imel neko lepo bralno izkušnjo z njegovimi deli, vsi pa smo prebrali njegovo zbirko osmih novel z naslovom **Ljudje z Otoka**. Nekako smo tudi pričakovali, da bo tekla beseda predvsem o njej.

Tone Partljič je prišel. Mislim, da ga ni bilo, ki ga ne bi prevzela njegova šarmantnost in toplina, ki ju je izžareval. Moderatorica Bernarda Mal ga je spodbudila, da je začel pripovedovati in takrat se je za nekaj časa svet ustavil. Bili smo z njim pri prvi poroki v njegovem otroštvu, pa tudi z njegovo vnukinjo in psičkom Miškom, ki je potem pristal v njegovem domu, in o romanu Pesnica, s katerim je postavil spomenik svojemu očetu in tudi mami.

O ljudeh z Otoka ni veliko govoril. Povedal nam je grški mit o tem, kako so nastali jadranski otoki, kako še danes živijo prebivalci Otoka (Ilovik – v novelah ga imenuje kar Otok), na katerega se vrača več kot 30 let po večkrat na leto, in kako mu Otočani tudi danes, ko so ga že vzeli skoraj za svojega, še vedno ne zaupajo vseh »pikantnih«
zgodbic domačinov.

Svoje pripovedovanje, ob katerem smo se kar pošteno nasmejali, pa je zaključil s posebno lepim doživetjem, in sicer kako zvečer, ko zavesla s čolnom na drugo stran otoka, kjer je trda tema brez umetnih luči in se zlije z naravo ob pogledu na milijon zvezd, veličastnosti morja in glasov v noči, začuti vso svojo majhnost in ponižnost in hvaležnost. In mislim, da smo prav vsi v tistem trenutku vsaj za hip začutili enako.

Ob slovesu mogoče nismo več čutili majhnosti in ponižnosti, zagotovo pa hvaležnost za tako bogat večer: Katarini Peterc, ki je srečanje organizirala, Bernardi Mal, ki ga je vodila, založbi Beletrina, ki ga je omogočila, predvsem pa pisatelju Tonetu Partljiču, ki je z veseljem in toplino delil z nami nekaj prigod iz svojega bogatega življenja.

Valeta na gradu Tuštanj

BESEDILO: TADEJA JEZERNIK, FOTOGRAFIJE: MATEJ PUŠNIK

Vobjemu čudovitega grajskega atrija na gradu Tuštanj so 13. junija 2022 iz osnovnošolskega sveta v srednješolski svet zaplesali devetošolci Osnovne šole Jurija Vege Moravče. Iz grajskih balkonov so jih s ponosom opazovali starši in sorodniki, ob straneh spodaj pa so si nasproti sedeli učitelji in učenci. Vendar tokrat niso bili na nasprotnih bregovih.

Devetošolci so ob spremljavi koračnice slovesno prikorakali v atrij. Z zanimivim spremnim besedilom so nas popeljali v svet vitezov in dvornih dam, ki so že od leta 2013 častno služili velikemu cilju – nabi-ranju znanja. Pozdravne besede sta zbranim namenila tudi ravnatelj Matej Žist in župan dr. Milan Balažic.

Za dobro vzdušje je skrbel šolski bend Ta pravi pubeci, ki so se nam premierno predstavili, za uho prijetne pa so bile tudi glasbene točke Matije Svetlina, Zale Jemec in Sare Brvar. Program so gostitelji popestrili tudi s skeči in plesnimi predstavitvami vsakega razreda posebej – Ajskih, Bejskih in Cejskih. Zaploskali smo dobitnikom priznanj z državnih tekmovanj in prejemnikom nalivnih peres za odlične ocene pri vseh predmetih. Sledile so zahvale razrednikom za ves njihov trud in potrpežljivost, učiteljem, vodstvu šole in tehničnemu

osebju ter seveda staršem, ki so jim ves čas stali ob strani. Za gostoljubje in pomoč pri izvedbi slovesnosti so se zahvalili tudi zakoncema Pirnat.

Poslovnili smo se ob odlični zakuski z dobrimi željami za prihodnost in lepimi spomini na preteklost.

Dan pesmi in slike in solz sreče

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJA: GREGOR IVANŠEK

V grajskem atriju na Tuštanju so 24. maja Otroški pevski zbor, Mali zborček in Mladinski pevski zbor OŠ Jurija Vege Moravče ter Pojoče čebelice s POŠ Vrhpolje priredili pravi mali pevski spektakel.

Najmlajši in tudi najstarejši pevci so bili veseli že priložnosti, da bodo svoje znanje, ki so ga pridobili na pevskih vajah skozi vse šolsko leto, končno lahko javno pokazali. Zborovodkinji Nastja Grad in Barbara Fale sta odločno vodili zборе po izbranih pesmih, ki so obsegale tako otroške kot že bolj odrasle pesmi. S klavirjem in harmoniko sta jih spremljali zborovodkinji, s trobento se je pridružil Matija Svetlin. V grajskem atriju so z odlično akustiko prostora dosegli sozvočje pesmi, številnih obiskovalcev, pevcev in tudi slik, nastalih na 26. Ex tempore v organizaciji OŠ Jurija Vege Moravče. Le te so krasile prireditveni prostor. Ustvarjalci nagrajenih slik so na koncu koncerta prejeli priznanja in praktične nagrade.

Zbranim sta kratek spodbudni nagovor namenila Matej Žist, ravnatelj, in dr. Milan Balažic, župan. Navdušenja nad dogodkom, slikami, vsesplošnem mladem vrenju in petju nista skrivala. Z besedo sta koncert obogatili Alina Bešič in Nika Klopčič. Na koncu koncerta pa so se potočile solze sreče, saj so vsi pevci in tudi nekateri odrasli zapeli Vse najboljše za te eni od zborovodkinj za dolgoletno delo in osebni jubilej, ki ga je slavila prav na dan koncerta, 24. maja. Malo uganko, katera od zborovodkinj bi to bila, pa razrešite sami.

Čestitke vsem pevskim in likovnim ustvarjalcem ter zahvala družini Pirnat za gostoljubje in brezplačno uporabo prostora.

Sprejem najboljših učencev OŠ Jurija Vege Moravče pri županu

BESEDILO: MATEJA ANDREJKA, FOTOGRAFIJA: OBČINSKA UPRAVA

Tako kot vsako leto ob zaključku šolskega leta je tudi letos župan dr. Milan Balažic povabil na sprejem najuspešnejše učence naše šole. Razredniki so učence izbrali glede na učni uspeh in posebne dosežke, ki so učence pozitivno zaznamovali v tem šolskem letu. Tako se je na zadnji šolski dan v telovadnici vrtca zbralo 28 učencev, majhnih in velikih, a ponosnih, saj na sprejem k županu ne pride vsak. Učenci so od župana prejeli knjižno nagrado in imeli manjšo pogostitev. Sprejem pri županu je obogatila tudi glasbena točka učenke naše šole.

Vsem učencem čestitamo, želimo prijetne počitnice ter veliko uspehov tudi v prihodnje!

Pregled 20. stoletja za devete razrede

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: SIMON ZALAR

Zadnji dve šolski leti sta bili zaznamovani z epidemijo, kar se je poznalo tudi na področju ekskurzij. Tako smo letos z učenci devetega razreda konec aprila ponovno obiskali Muzej novejšje zgodovine v Ljubljani in Park vojaške zgodovine v Pivki.

Tudi letos sta nam z donacijo priskočila na pomoč Zveza veteranov vojne za Slovenijo in gospod Miha Žavbi ter nam v celoti krila stroške ogleda Parka vojaške zgodovine, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

Najprej nas je pot vodila v Ljubljano na Cekinov grad ob parku Tivoli, kjer smo si ogledali stalno razstavo o Slovencih v 20. stoletju. Učenci so lahko na drugačen način ponovili snov zgodovine v 9. razredu in s pomočjo materialnih virov – najrazličnejših predmetov iz tega obdobja – podoživeli dogodke 20. stoletja na Slovenskem.

Eksponatov je veliko in tudi obilo spremnega besedila, tako da nam je kustosinja z vodenjem po razstavi olajšala pregled celotne vsebine in gotovo so učenci na drugačen način podoživeli snov, ki so jo sicer poznali le iz učbenikov.

Sledil je odhod proti Pivki, kjer so si pod strokovnim vodstvom učenci ogledali staro orožje iz časa 2. svetovna vojne in potem tudi hladne vojne, ki so kot nemi pričevalci tistega časa poročali o dogajanju v polpretekli zgodovini. Posebno zanimiv za učence pa je bil tudi del razstave, ki je govoril o osamosvajanju Slovenije ter o 10-dnevni osamosvojitveni vojni. Na koncu so si učenci ogledali tudi notranjost ene najbolj znanih razstavljenih predmetov tega muzeja – stare jugoslovanske podmornice, novejša eksponata pa sta tudi odslužen raketni protiletalski sistem in odslužen velik motorni čoln slovenske policije. Vse razstavljeno težko orožje (tanki, topništvo, letala ...) stanejo ogromno denarja, a kot vidimo, tudi v današnjem času takšno orožje žal zopet prihaja v uporabo na robu evropskega prostora.

Vreme nam je bilo naklonjeno in po poučni in zanimivi ekskurziji, smo se odpravili domov.

Pokloni zvezek

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: MARJANCA PIRC, organizatorica akcije na šoli

Vakciji, ki jo je organizirala Karitas, je v letošnjem šolskem letu sodelovala tudi naša šola. Akcije »Pokloni zvezek« so se udeležili učenci od 1. pa do vključno 5. razreda matične in podružnične šole. Skupaj smo zbrali 150 zvezkov. Vsak učenec je dobil kartico, na katero je napisal sporočilce. Le-to je vstavil v podarjeni zvezek. Sporočilo je bilo namenjeno dobitniku novega poklonjenega zvezka. Zvezke smo letos oddali župnijski Karitas Moravče. Zahvala gospodu župniku, ki je zvezke prevzel.

Iskrena zahvala vsem staršem in učencem ter učiteljem, ki so sodelovali pri zbiranju zvezkov za naslednje šolsko leto za socialno ogrožene otroke.

Zaključna prireditev podaljšanega bivanja

BESEDILO: TADEJA JEZERNIK, FOTOGRAFIJE: KATARINA STOPAR

V petek, 3. junija, se je ob 16. uri pri gasilskem domu v Moravčah odvila zaključna prireditev oddelkov podaljšanega bivanja Osnovne šole Jurija Vege Moravče. Postavili smo napihljiv grad, spekli slastne miške, pripravili pijačo in ustvarjalne delavnice. Na tem mestu se moramo posebej zahvaliti Škratu Petki, Nogometnemu klubu Termit Moravče, moravškim mažoretkam za popestritev programa in pomoč pri izvedbi dogodka ter

ter Gasilskemu društvu Moravče, ki nam je odstopilo prostor. Prireditev je bila množično obiskana. Otroci so se zabavali, smejali, sladkali, si poslikali obraze in uživali na napihljivem gradu. Igrali so se na nogometnem igrišču in se škropili z vodo. Vse skupaj je spremljala tudi dobra glasba, starši pa so med seboj kramljali. Učitelji smo bili navdušeni nad udeležbo in veseli, da so vsi uživali. Tako je bil naš namen dosežen.

Šolski pevski zbori sodelovali na Zborovskem BUMU

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: NASTJA GRAD, zborovodkinja

V torek, 31. maja 2022, je v Letnem gledališču Studenec močno donela slovenska pesem, saj je tam potekal območni Zborovski BUM. To je bil poseben glasbeni dogodek, skupni koncert pevskih zborov 15 osnovnih in glasbenih šol domžalskega okoliša.

Osnovno šolo Jurija Vege je zastopalo 80 mladih pevcev in pevk, ki sicer prepevajo v tamkajšnjem otroškem in mladinskem pevskem zboru. Vseh 400 sodelujočih otrok, združenih v mogočen zbor, je zapelo 10 slovenskih pesmi, petje pa je obogatila instrumentalna spremljava, za katero so poskrbeli tudi trije izjemni Moravčani: Tomaž Pirnat, Dominik Štefan in Benjamin Štefan. Voditelj prireditve je bil Juš Milčinski. Zborovski BUM je bila zelo dobrodošla glasbena osvežitev po dolgem kulturnem premoru in vsekakor bo vsem sodelujočim in zagotovo tudi vsem poslušalcem ostal v zelo lepem spominu!

LETOVANJE VRTČANM V PORTOROŽ

PROGRAM LETOVANJA

ODPRI OČI
(VSEBINA PROGRAMA)

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: NINA PUC

Od 1. do 3. junija se je 41 predšolskih otrok našega vrtca in 5 spremljevalk odpravilo na nepozabno letovanje v hostel Panorama Portorož. Ker že dve leti nismo letovali, smo se letos odločili za letovanje na morju. Organizator letovanja je bil Planet otrok, vodja letovanja Nina Puc.

Spremljevalke na letovanju: Meta Pergar, Barbara Rebolj, Simona Uštar, Maruša Cerar in vodja letovanja Nina Puc.

Iz letovanja smo pripeljale srečne, zdrave in ponosne otroke. Vreme nam je bilo resnično naklonjeno, tako da smo se lahko poigrali ob obali v morski vodi, delali gradove iz kamenja in oblikovali različne skulpture iz kamenja. Marsikdo je prvič noč prespal brez staršev in zato so otroci prejeli posebno priznanje.

Imeli smo se zares lepo in ti trenutki nam bodo ostali v srcih za vedno.

Vam in vsem otrokom našega vrtca želimo eno čudovito poletje in veliko prijetnih trenutkov. Prav posebno pa našim bodočim prvošolcem, vse dobro na vaši novi poti.

Morski pozdrav

ORAVČE

DAN	DOPOLDNE
1. DAN	PRIHOD V HOSTEL Z ODPRTIMI OČMI NA OGLED OKOLICE ODPRTIH OČI NA IGRALNIH POSTAJAH ZABAVA
2. DAN	Z ODPRTIMI OČMI PREBERE PISMO IGRE BREZ MEJA PLESNA URICA NAUČI SE POSTAVITI ŠOTOR
3. DAN	LOV ZA ZAKLADOM ODHOD DOMOV

IZ VSEBINE ...

NAMESTITEV, KOSILO, PREDSTAVITEV PROGRAMA
SPREHOD PO OKOLICI OZ. PO DOGOVORU MOŽEN OGLED SOLIN, PIRANA
... IN OPRAVLJA PRAV POSEBNE NALOGE NA VEČ RAZLIČNIH POSTAJAH ...
V MALI DISKOTEKI SE VELIKO PLEŠE IN ZABAVA

OTROCI NAJDEJO PISMO, KJER JIH ČAKAJO NALOGE
OTROCI SE PREIZKUSIJO V PRAVEM ŠPORTNO GIBALNEM POLIGONU
OTROCI SE NAUČIJO KOREOGRAFIJO IN NEKAJ PLESNIH KORAKOV
OTROCI POSTAVIJO PRAVI ŠOTOR

OTROCI SE ODPRVIJO NA LOV ZA ZAKLADOM, DO OBALE

Najboljša ekipa spremljevalk

Nočni sprehod v pižamah z lučkami in čudovit razgled nad Portorožem

Jurčkov dan

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ANA GERČAR

Sprijetnim pričakovanjem v srcu in nasmehom naših vrtčevskih otrok smo pričakali za nas pomemben dogodek – letno zaključno prireditev Jurčkov dan.

Po dolgem predahu smo z veličastnim nastopom in s pesmijo na ustih naših mini maturantov začeli z dogodkom. Mini maturantom v šali v našem vrtcu pravimo otrokom, ki gredo v jeseni v prvi razred osnovne šole. Za otroke in starše ter tudi nas strokovne delavce vrtca je to pomemben dan.

S povabilom na prireditev sta nas pospremila tudi vodja vrtca in ravnatelj.

V razigranem vzdušju so otroci s starši nato prehajali med dejavnostmi in pripravljenimi delavniciami ter se ob tem družili in klepetali. Na dogodku ni manjkalo delavnice urejanja frizur, ustvarjanja

narisanih sličic in poslikave obraza, predvsem deklince so se z veseljem udeležile manikirnice. Ogljedali so si lahko kar dve različni izvedbi predstave kamišibaj. Otroci so si lahko posadili sadiko cvetlice ali zelenjave ter jo odnesli domov. Raziskovalci so se preizkusili v pravih kemijskih eksperimentih ter mnogih drugih ustvarjalnih dejavnostih. Vmes pa so se ustavili na mini pogostitvi in prepevali z ansamblom »Fantje z dveh bregov«.

Lepo je bilo in komaj čakamo, kako bo v naslednjem letu.

Vrtčevsko leto se je končalo in z njim se je končala naša skupna zgodba. Za nami je čudovito leto. Naučili smo se veliko novega, mnogo novih pesmic, veliko smo se igrali, plesali in rajali. Najraje smo bili zunaj, odhajali smo na krajše in daljše sprehode in raziskovali okolico našega vrtca. Posebnosti poletja in počitnic so zabavne in aktivne dejavnosti, sproščena igra, čas za smeh in doživetja z vodo. Vroče dopoldneve si popestrimo s čofotanjem v vodi, risanjem s kredami in igro v senci. Vsekakor nam v poletnih mesecih v vrtcu nikoli ni dolgčas. Na počitnice so se nekateri že odpravili, drugi pa se še bomo. Pred nami so vroči, sončni dnevi, ki se jih nadvse veselimo. Nabrali si bomo novih moči, jeseni pa pogumno zakorakali novim dogodivščinam naproti.

Lepo vas pozdravljamo »Medvedki« s Klavdijo in Anjo.

Mi gremo pa na morje

BESEDILO: KLAVDIJA GORIŠEK, FOTOGRAFIJA: ANJA AVBELJ

Naša "miška" se je odpravila na morje

BESEDILO: MOJCA VOZEL, FOTOGRAFIJA: BOJANA K. PRAŠNIKAR

Topli dnevi nas kar vabijo na izlete, morje, v hribe ... V vrtcu pa je čas, ko se prepustimo poletnim dogodivščinam. V skupini nas je v teh dneh razveselil prav poseben dan. Poslovali smo se od naše

MIŠKE, ki nas je vsakodnevno razveseljevala s svojo prisotnostjo v skupini. Skupaj z njo smo preživeli veliko lepih trenutkov, včasih je bila prav ona tista, ki nas je znala nasmejati, potolažiti, objeti itd. Povedala nam je, da se nas bo spominjala z najlepšimi spomini in nam za presenečenje prinesla dobrote, ki smo jih z veseljem pojedli. Mi pa smo ji v zahvalo zapeli naše najljubše pesmi. MIŠKA se je nato s svojimi prijatelji - kravico Lisko, pujsom, ovco, konjem in kokošjo - ki so nas tudi obiskali v mesecu aprilu, odpravila z avtobusom na počitnice. Ali veste kam so odšli? Odšli so na morje. Tudi mi že komaj čakamo, da bomo v poletnih mesecih čofotali v vodi.

*Lep poletni pozdrav
otroci iz skupine Miške
z Mojco in Bojano*

Sončki luštno smo se imeli,
Okrog radi smo hodili.
Najrajši smo se igrali,
Četudi kakšno prasko priigrali.
Krasno je bilo,
In naj bo vedno tako.

Gradili bomo peščene gradove,
Ribe zajeli v morske robove.
Enkratno bo, to vam povemo,
Morje je zakon, to dobro vemo.
Oh, komaj čakamo, da gremo.

Nazaj v vrtec se bomo vrnili,
A poletja nikoli pozabili.

Prijateljstvo smo gradili,
Objeme si delili.
Čisto vsak dan smo se smejali
In tudi malo nagajali.
Tam v vrtcu spet nam bo lepo,
Nove dogodivščine pred nami so.
Igrivost bomo obdržali,
Celo leto se smejali,
Eh in ne boste verjeli, spet se bomo igrali.

Napisali Špela Mihelčič in Marta Bezovšek

Skupaj umirjamo promet

BESEDILO: ANDREJA BALON, POŠ Vrhpolje

Na OŠ Jurija Vege se zelo trudimo pri osveščanju o prometni varnosti. Učenci se o varnosti v prometu seznanijo preko učne snovi, prvošolci so vključeni v projekt Pasavček, učenci 5. razredov se učijo prvih prometnih pravil v okviru kolesarskega izpita. Učence in starše spodbujamo h gibanju, ko nabiramo kolesarske kilometre.

A ni dovolj, da se cestnih pravil držijo le učenci. Pomemben zgled v prometu predstavljamo odrasli. Ne le na prvi šolski dan, vsak dan v letu se moramo truditi, da zagotovimo varnost našim najmlajšim. Zato smo na POŠ Vrhpolje posebno veseli, da imamo sedaj v bližini šole merilec hitrosti, ki voznike opozarja na bližino šole. Ob tem se učenci in učitelji iskreno zahvaljujemo Občini Moravče, ki je v okviru projekta "Skupaj umirjamo hitrost 2022" poskrbela za to novo pridobitev. **Naj bodo varne in srečne vse poti – pa naj nas vodijo v šolo ali na počitnice.**

Moravšk osnovna šola je ambasado mobilno

Butan plin s programom Varno na kolesu že 10 let mlade spodbuja k varni in aktivni vključitvi v promet. Tudi letos so združili več kot 10.000 učencev iz 140 slovenskih osnovnih šol in mlade kolesarke in kolesarje preko zabavnih, inovativnih in tematsko obarvanih nalog spoznavali s cestnoprometnimi predpisi. V okviru nalog, ki so jih opravljali, so spoznavali prometna pravila, se pripravljali na varno vključitev v promet, nabirali kilometre in se hkrati potegovali za privlačne in koristne nagrade. Njihovo kolesarjenje je obrodilo sadove, saj so s svojim trudom šolam prikolesarili praktične nagrade in bogate izkušnje.

Zmagovalci varno na kolesu 2022

Razpis A, namenjen učencem, ki se pripravljajo na kolesarske izpite

1. mesto | OŠ Sveti Tomaž, nagrada: denarna donacija 1.000 € družbe Butan plin
2. mesto | OŠ Olge Meglič, nagrada: bon AMZS v centru Varne vožnje na Vranskem
3. mesto | OŠ Dolenja Nemška vas, nagrada: kolo, ki ga podarja Zavarovalnica Triglav

Razpis B, namenjen učencem od 1. do 9. razreda

1. mesto | OŠ Heroja Janeza Hribarja, nagrada: denarna donacija 1.000 € družbe Butan plin
2. mesto | OŠ Miroslava Vilharja, nagrada: servis koles za šolo in lokalno skupnost Zavarovalnice Triglav
3. mesto | OŠ Ivanjkovci, nagrada: kolo

BESEDILO
in FOTOGRAFIJE:
TANJA MEDVED

Posebna nagrada OŠ Jurija Vege Moravče

Posebno nagrado – naziv Ambasador trajnostne mobilnosti za sodelovanje v obeh razpisih ter izvedbo kolesarskega športnega dne prejme OŠ Jurija Vege Moravče. Za svoje delo je bila nagrajena z donacijo 500 € Butan plina ter servisom koles, ki ga podarja Zavarovalnica Triglav.

Po dveh letih programa, ki je potekal na daljavo, je bil zopet čas, da se srečamo v živo. Približno 300 učencev je v Koloseju v Ljubljani pričakala moderatorica programa Ula Furlan, veleposlanik Nizozemske v Sloveniji in predstavniki sponzorjev, ki so najboljšim podelili nagrade. Navdušila jih je glasbena skupina Bepop in pa kolesarske vragolije, ki jih je predstavila ekipa Flow Ramps. Vodja programa Tanja Medved je ob zaključku letošnjega programa povedala. »Veseli smo, da se letos ponovno vračamo in na zaključni prireditvi gostimo učenke in učence ter se družimo s šolami. Zadnji dve leti to ni bilo mogoče v takšni obliki, kljub vsemu smo z razpisom nadaljevali in ga tudi zaključili. Rezultati so primerljivi s tistimi, ki smo jih bili vajeni v času pred korono.«

Besedilo: Bogo Brvar

Vir: Uslužbenski list, SI AS 231, šk. 18

Znamenite osebnosti iz Moravske doline

Radovan Klopčič (1898–1992)
profesor, pisec strokovnih del, ilustrator

Radovan

Detajl ilustracije iz knjige
Pri mojstrih v delavnicah

Življenje

Radovan Klopčič se je rodil 10. aprila 1898 pri Tinetu na Podstrani, očetu Rudolfu in materi Mariji. V Radovana se je preimenoval kasneje, na krstnem listu je zapisan pod imenom Rudolf. Starša sta se poročila dve leti kasneje. Pri Tinetu, kot se je reklo pri hiši po domače, je bila doma mati Marija z dekliškim priimkom Cerar. (Nadškofijski arhiv Ljubljana, Rojstna in krstna knjiga Župnije Moravče, 1895–1904, str. 53). Oče je bil uslužbenec na železnici v Ljubljani in najbrž se je družina zato kmalu preselila v Ljubljano. Radovan je obiskoval osnovno šolo v Ljubljani, leta 1914 se je vpisal na učiteljske in moral takoj za tem obleči vojaško uniformo. Poltretje

leto mu je vzela prva svetovna vojna, zato je končal učiteljske in dobil spričevalo zrelosti za ljudske šole leta 1920 (Stražar, 1979, str. 427;). Spričevalo *učne usposobljenosti za obče ljudske šole* je prejel maja 1923 in odšel za nadomestnega (namestnega) učitelja k Sv. Katarini nad Trbovljami, že naslednje leto pa za učitelja na meščansko šolo v Mursko Soboto (SI AS 231, šk. 18). Konec leta 1924 je dobil poseben dopust za študij na višji pedagoški šoli v Zagrebu in ga uspešno zaključil jeseni 1928. To leto se je tudi poročil z Marto Vrhovnik v Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici. Spoznala sta se v Zagrebu, kjer je Marta študirala matematiko. Rodila sta se jima sinova Mitja in Rasto.

Poučeval je v Mariboru na ženskem učiteljsku od 1928 do 1932, potem pa do 1945 na državnem učiteljsku. Proforski izpit za predmete pedagogika, psihologija in matematika je opravil spomladi 1933 (SI AS 231, šk. 18). Od leta 1945 do 1968 je poučeval na učiteljsku v Ljubljani pedagogiko in metodiko. Leta 1959 so ga imenovali za šolskega nadzornika (Stražar, 1979, str. 428). Radovan Klopčič je umrl 27. januarja 1992 v Ljubljani.

Radovan Klopčič je užival velik ugled med učiteljskimi kolegi in prijatelji. O njegovem vedrem značaju največ pove Marjan Marinšek, prijatelj Klopčičevih: *Spoznal sem ga kot izredno redoljubnega profesorja, ki je živel sredi knjižnih polic, risal in ustvarjal akvarele, ki se nikoli ni silil naprej in iskal možnosti razstavljanja in objavljanja svojih številnih risb in akvarelov, ki je bil neizmeren ljubitelj planin, spreten rokodelc, ki se je zdaj družil s prijatelji, zdaj grulil s svojo dobrosrčno ženo Marto, ki je*

imela povsem podobne sposobnosti in interese (Marjan Marinšek, 1999: Beležka o ilustratorju v knjigi Jože Hudales, Radovan Klopčič: Pri mojstrih v delavnicah, Velenje: Pozojeva zbirka Slovenska dediščina, str. 44).

Naslovnica knjige *Dedek Miha*
Vir: <https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/28076545>

Naslovnica čitanke
Preljubo veselje, o kje si doma
Vir: Knjižnica Velenje

Dela

Radovan Klopčič se je uveljavil tudi kot zelo uspešen ilustrator otroške in mladinske literature, leposlovne in učne. Že leta 1938 je ilustriral mladinski roman *Beli dvor*, izpod peresa mariborskega kolega Gustava Šeliha. Ilustriral je prvo čitanko – abecednik *Preljubo veselje, o kje si doma*, izdala sta jo skupaj z učiteljem Ferdinandom Bobičem, leta 1939. Čitanka je doživela več izdaj. Marjan Marinšek (1941–2011), kulturnik, pisatelj, med drugim ustanovitelj Pikinega festivala v Velenju in zbiratelj Prvih beril s celega sveta, prijatelj Radovana Klopčiča, je o čitanki zapisal: *moja najljubša čitanka, ki je bila povod za moje dolgoletno zbiranje prvi beril (Marjan Marinšek, 1999, str. 44).* (Marinškova zbirka Prvih beril šteje več kot tisoč izvodov, hrani jo knjižnica v Velenju).

Klopčič je čitanko *Preljubo veselje, o kje si doma* bogato opremil z lepimi črkami in toplimi domačimi motivi. Čitanka je bila v uporabi vsa leta med 2. sv. vojno, na *Štajerskem pa še prvo leto po končani vojni, le da so iz knjige odstranili kraljevo sliko in zadnjih nekaj strani ... (Marinšek, 1999, str. 44).*

Skupaj z ženo Marto sta leta 1939 izdala slikanico *Dedek Miha*, ki sta jo posvetila sinovoma Rastu in Mitji. Celjska Mohorjeva družba je faksimile izdala leta 2009. Radovan Klopčič je imel izjemno široko znanje na področju osnovnošolskega predmetnika in skupaj z ženo Marto sta napisala več metodičnih priročnikov za osnovne šole. Leta 1954 sta pripravila

priročnika *Risanje v osnovni šoli in Ročno delo v osnovni šoli*, z namenom, da bi ročno delo v šolah doseglo tisto veljavo, ki mu v kulturno-družbeni vlogi pripada (Marinšek, 1999, str. 44): Leto kasneje sta izdala priročnik *Metodika pisalnega pouka in Metodika računskega pouka*. Radovan je bil tudi sourednik berila za 5. razred osnovne šole.

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani hrani njegovo slikovno gradivo *Iz življenja čebel* (osem listov) in *Od železove rude do jekla* (osem listov), oboje je Klopčič narisal leta 1959.

Marjan Marinšek je prijatelja sivolasega gospoda Radovana Klopčiča obiskoval v Ljubljani. *Ob vsakem odhodu mi je v roke potisnil kakšno knjigo, za katero je vedel, da me bo pritegnila. Nekoč mi je narisal ekslibris, drugič pa mi je pomenljivo izročil zavitek z risbami. "V tej mapi so originalne risbe starih poklicev. Leta 1955 sem jih že ponudil založbi, pa so me zavrnil, češ da je risano preveč staroversko in klasično. Bil sem prizadet ... Zdaj jih poklanjam vam, ker vem, da jih boste nekoč spravili na svetlo."*

Radovan Klopčič je leta 1992 umrl, Marjanu Marinšku pa je leta 1999 uspelo "zavitek" lepih risb spraviti "na svetlo". Našel je založnika Pozoj (Zbirka Slovenska dediščina), ki je znal ceniti Klopčičevo zapuščino. Tako je nastala zelo zanimiva knjiga na 48 straneh *Pri mojstrih v delavnicah*.

Klopčičeve risbe, ki se dogajajo v delavnicah, je z dvogovori in strokovnimi komentarji opremil etnolog in pedagog prof. dr. Jože Hudales. Kot je v uvodu zapisal, Klopčičeve ilustracije predstavljajo delo mojstrov in vajencev na začetku najstniških let, delovne postopke, orodja, ki vse bolj tonejo v pozabo in celo nekatere obrti, ki so že ugasnile (Hudales, Klopčič, 1999, str. 3).

Iz dvogovora med mojstrom in vajencem v kovačnici:

MOJSTER: Kaj hudiča pa se tako bojiš iskric, ki letijo izpod hamerja? Pa si res še zelen. Ko sem jaz po koncu uka šel v fremd, sem gori na Nemškem delal v taki kovačnici, ki je imela pet norcev...

VAJENEC: Kaj, ata, kako ste pa zdržali pri norcih?

MOJSTER: Tiho bodi neumnež, in poslušaj! Saj tisti norci niso bili kovači, ampak se tako reče velikanskim kladivom, vsak je imel najmanj dvesto kil."

Pojasnilo manj znanih besed: hamer – kladivo; fremd – na tuje, po koncu učne dobe so morali nekateri obrtniki oditi še na obvezno potovanje po svetu in delat k različnim tujim mojstrom.

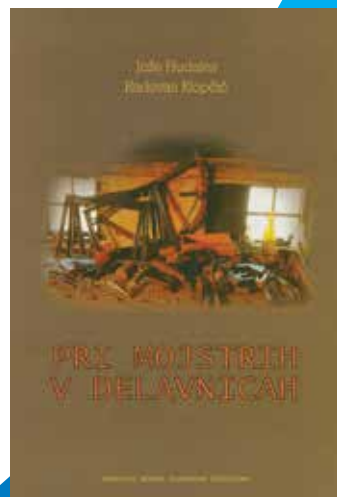
Vir: Hudales, Jože; Klopčič, Radovan (1999). *Pri mojstrih v delavnicah*, Pozojeva zbirka, Velenje, str. 33: v kovačnici.

Naslovnica, ilustracija in besedilo so objavljeni z dovoljenjem prof. dr. Jožeta Hudalesa, za kar se mu zahvaljujem.

Glavni viri

Arhiv Republike Slovenije, SI AS 231, šk. 18, Radovan Klopčič. Hudales, Jože; Klopčič, Radovan. (1999). *Pri mojstrih v delavnicah*. Pozojeva zbirka Slovenska dediščina. Velenje: Založništvo Pozoj. Klopčič, Marta; Klopčič, Radovan. (2009). *Dedek Miha*. Faksimile izdaje iz leta 1939. Celje: Mohorjeva družba.

Stražar, Stane. (1979). *Moravska dolina*. Moravče: Odbor za izdajo knjige Moravska dolina pri krajevnih skupnosti Moravče, Peče, Velika vas in Vrhpolje–Zalog. Pridobljeno na spletu: <https://peoplepill.com/people/radovan-klopcc>

Naslovnica knjige
Pri mojstrih v delavnicah
Vir: Knjižnica Velenje

Vir: Hudales, Jože; Klopčič, Radovan (1999).
Pri mojstrih v delavnicah, Pozojeva zbirka,
Velenje, str. 33: v kovačnici.

Izvor**imen****krajev**

V zadnji številki Novic smo končali pri letu 1301, ko je bil prvič pisno omenjeno naselje Javoršica. Nadaljujemo z Zalogom pri Moravčah, Češnjicami in Dobravo (Zgornja in Spodnja).

ZALOG PRI MORAVČAH

Datum prvega dokumenta z zapisanim imenom Zalog pri Moravčah – *Salog bei Morautsch* je 11. marec 1347. Ana Gall iz Gamberka se strinja s prodajo osmih kmetij za 80 mark oglejskega denarja; kmetije se nahajajo na Izlakah, na Plesu, na Perhovcu in ena tudi v Zalogu – *Salog bei Morautsch*. Oktobra 1348 se Zalog – Salog ponovno omenja v zvezi s prodajo-prenosom kmetij in nato še julija 1386 (Brunner, Otorepec, 1995, str. 97, 102, 162).

Ime Zalog je nastalo iz prvotno predložne zveze *za log za Log*, ki vsebuje slovensko občno ime *log*, za močvirni travnik ob vodi, deloma porasel z drevesi in tudi ime za gozd blizu naseljenih krajev (Snoj, 2009). Ta obrazložitev imena Zalog se povsem ujema z nekdanjo močvirnato ravnino med Zalogom in Moravčani, poraščeno z hrastovim drevjem; še je ohranjeno ledinsko ime *Log* (Stražar, 1979, str. 105).

K Zalogu spadajo še zaselki **Vahtenberk**, **Učak** in **Brinje**. Ime Vahtenberk izhaja iz nemškega samostalnika *Wache*, v prevodu *straža*, oziroma glagola *wachen*, v prevodu *stražiti*. Ime spominja na nekdanje straže, ki so bile najbrž v zvezi s starim gradom, o katerem ljudje pripovedujejo, da je stal v Starem borštu, od tod ledinsko ime *Boršt na starem gradu*. Iz te osnove je nastalo krajevno ime *Straža ...* (Stražar, 1979, str. 105).

Zaselek **Boršt** naj bi bil omenjen že leta 1341.

Krajevno ime Učak, je po Stražarju, morda povezano z *drobnico*, ki so jo tod pasli, na kar spominja tudi bližnja *Planina – Brinje* (Stražar, 1979, str. 105).

Zalog se je v zgodovino Moravške doline zapisal z gradom, ki ga je postavil Jošt Jožef von Turn leta 1570, še pred tem pa naj bi stal grad v gozdu na Borštu. Zaloški grad in druge gradove Moravške doline je, z vseh zornih kotov, temeljito obdelal in nazorno predstavil Leon Lavrič v knjigi *Odsev blišča moravških gradov* (Lavrič, Leon, 2004. *Odsev blišča moravških gradov*. Moravče: samozaložba).

ČEŠNJICE

V Sloveniji je šest naselij z imenom Češnjice (Seznam naselij v Sloveniji – Wikipedija, prosta enciklopedija (wikipedia.org)), v Slovenski historični topografiji do leta 1500 pa jih je bilo sedem. V dostopnem arhivu so Češnjice pri Moravčah prvič omenjene 19. junija 1367 kot Chersteten (Listina, ARS AS 1063/4234). V listini je zapisano, da Konrad Gall preda grofoma Ulriku in Hermanu I. Celjskima svojo posest v Jablani, Srakovljah, Prekarju, "Schelicz", Češnjici, Negastrnu, Pišajnovici in Mengšu in jo prejme zopet od njih v fevd.

To nemško ime ima osnovo v imenu *Kirsche*, v prevodu *češnja*.

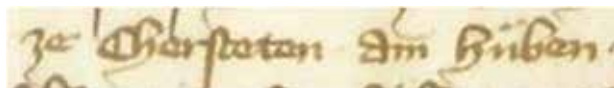
V nekaj dokumentih do leta 1500 je kraj tudi razdeljen na Spodnje in Zgornje Češnjice: *Nider Kerstet*, leta 1431: *Cherstetten (... zu Ober Cherstetten in Morawtscher pharr...)* leta 1436, *Nyder Kerstettenn*, leta 1444 se kraj imenuje

*Salog bei Morautsch**Zalog pri Moravčah**Chersteten**Nider Kerstet**Cherstetten**Nyder**Kerstettenn**Kerssteten Kertsteten**Oberen Kherstetten**Khersteten**Niderkhersten**Niderkerstetten**Nyder Kerstettenn**Češnjice*

Kerststeten in Kertsteten (zu Kertsteten ... in Morawtscher pharr), leta 1451 Kertsteten (zu Kertsteten ... in Morawtscher pharr ...), leta 1470, Oberen Kherstetten (...zw Oberen Kherstetten in mareitscher pharr...), leta 1470, Khersteten, Niderkhersten, Niderkerstetten (... in dem dorf zu Niderkerstetten ... in Morawtscher pharr ...) vsi leta 1472 in Nyder Kerstettenn leta 1498.

Češnjice sodijo med vasi, ki so dobile imena po drevju, ki je prebivalcem dajalo užitne sadeže – po češnjevih drevesih – po češnjah. Beseda češnja, tudi črešnja je izpeljana iz slovanskega imena čer'sbn'a, to pa je privzeto iz vulgarnolatinskega imena *ceresia* (Snoj, 2009, str. 99). Grad Češnjice (Liechteneck), ki ga je leta 1550 pozidal Janez Gall z Rožeka, je pogorel med 2. svetovno vojno (Lavrič, 2004. str. 43–58). Stražar piše tudi o izvoru imen zaselkov okrog Češnjic, to so: Dunaj, Njive, Požarnica, Rigelj, Klen, Grmače, Planina, Podbrdo, Hribce in Groblje (Stražar, 1979, str. 78–79).

Ime **Dunaj** naj bi nastalo kot posmeh nečemu, kar je bilo na tem prostoru. **Njive** je ledinsko ime, nastalo po obdelanem zemljišču. **Požarnica** ima osnovo v besedi požar, ki so ga ljudje tod namenoma zanetili, ko so krčili gozd, ali pa se je požar čisto po naključju razširil (Stražar, 1979, str. 78). Zaselek **Rigelj** je dobil ime po značilni reliefni obliki, zaselek **Klen** pa po morfološki obliki zemljišča. Ime **Grmače** naj bi bilo povezano s kresiščem, ki so ga tam kurili v času turških vpadov. Zaselek **Planina** je dobil ime po paši živine, **Podbrdo** po značilni obliki zemljišča, **Hribce** so dobile ime po hribu, **Groblje** pa naj bi spominjale na grobovom podobne nasipine ali v groblje zloženo kamenje.

Del stavka v listini iz 19. junija 1367 z zapisom imena Chersteten (zu Chersteten ein huben) (Pridobljeno na: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=311830>)

Tudi naselje Dobrava spada med tista naselja, ki so bila zapisana v listinah že v 14. stoletju. Stražar je sicer zapisal, da je bilo naselje prvič omenjeno leta 1429, v Slovenski historični topografiji, pa najdemo podatek 20. julij 1386. Tako je datirana listina gambrške rodbine (rodbina Gallenberg), v kateri je graščak Nikolaj zapustil štirim sinovom grad Ostri vrh, imenovan tudi kot grad Sostro (nem. Osterberg; grad je stal na

Kašeljškem hribu zahodno nad grapo potoka Besnice pri Podgradu) s posestjo. Štirje sinovi Seifrid, Egidij, Viljem in Albert so med drugimi dobili tudi posestva v Češnjicah, na Gorici pri Moravčah, v Pečah, na Pretržu, v Mošeniku in na Dobravi:dacz Dobraw ... (Brunner, Otorepec, 1995, str. 160–162; Bizjak, 2019, str.39). V Slovenski historični topografiji je to edina listina z omembo naselja Dobrava (Spodnja in Zgornja) do leta 1500.

Dobrava je ledinsko ime za rahlo valovit ravninski svet, deloma porasel z drevjem. Beseda dobrava se je razvila iz slovanske besede dobrāva – mesto, kjer je listnati ali hrastov gozd (Snoj, 2009). V Leksikonu Dravske banovine izpred 90 let, v opisu naselja Zgornja Dobrava preberemo, da prebivalci: *Iz obsežnih gozdov (smreka, bor, bukev) izvažajo drva in mehke les, ki ga deloma predelavajo žage ob Drtijščici (Bogataj, 1937, str. 199)*. Ime je lahko povezano tudi z imenom hrasta *dob* (lat. *Quercus robur*). To je drevo nižinskih gozdov, ki pa so jih ljudje v preteklosti zaradi ugodnih zemljišč za kmetijstvo na mnogih krajih izsekali.

Besedilo: Bogomil Brvar

Viri

- Bizjak, Matjaž. (2019). *Rodbina Gall in njene veje v srednjem veku*. Ljubljana: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU.
- Bogataj, Lovro in drugi. (1937). *Krajevni leksikon Dravske banovine*. Ljubljana: Zveza za tujski promet za Slovenijo v Ljubljani.
- Brunner, Walter; Otorepec, Božo. (1995). *Das ältere Gallenberger Urkundenarchiv*. Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs 44/45, Graz: Steiermärkische Landesdruckerei.
- Gestrin, Ferdo. (1991). *Vaška naselja v domžalski občini v srednjem veku*. Zgodovinski časopis, 45, 1991, št. 1, str. 25-31.
- Lavrič, Leon. (2004). *Odsev blišča moravških gradov*. Moravče: samozaložba.
- Lah, Evgen. (). *O pomenu naših krajevnih imen*. Ljubljanski zvon, 13, 1893, št. 3, str. 294-297.
- Otorepec, Božo. (1956). *Gradivo za zgodovino Ljubljane v srednjem veku*. I zvezek, št. 12.
- SHT – Slovenska historična topografija**. Dostopno na: SHT – Slovenska historična topografija (zrc-sazu.si).
- Snoj, Marko. (2009). *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*. Ljubljana; Založba Modrijan in Založba ZRC.
- Stražar, Stane. (1979). *Moravska dolina*. Moravče: Odbor za izdajo knjige Moravska dolina pri krajevnih skupnosti Moravče, Peče, Velika vas in Vrhpolje-Zalog.

Dobraw

Spodnja in

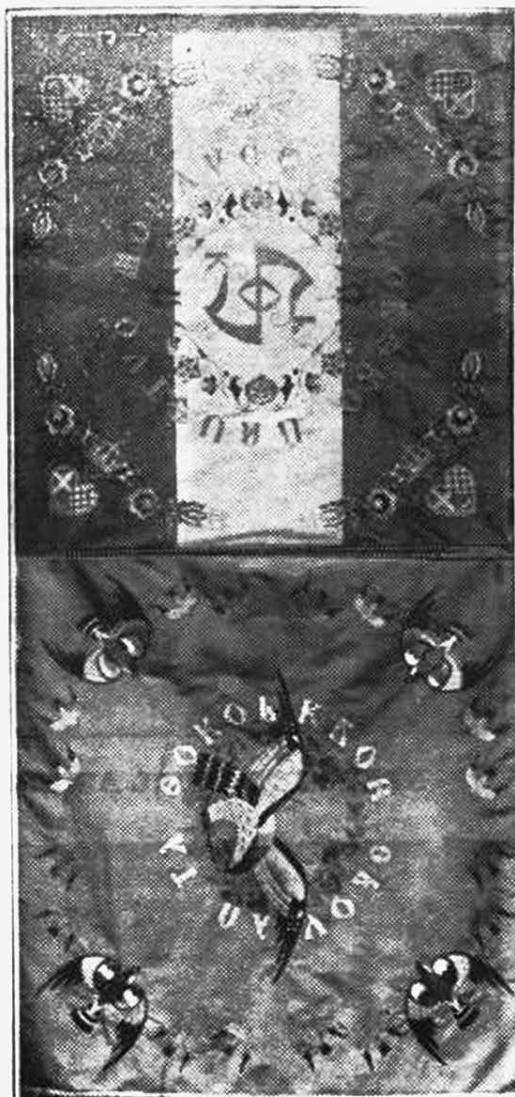
Zgornja Dobrava

SPODNJA IN
ZGORNJA
DOBRAVA

Krasen prapor moravškega Sokola

V Moravčah se je vgnezdilo pred 18 leti sokolsko društvo, ki je v zadnjih letih postalo eno najmarljivejših društev v kameniškem sokolskem okrožju. Ker bomo letos praznovali tudi 20-letnico našega osvobojenja, je vznikla med članstvom misel za nabavo društvenega prapora. Ta misel je danes resnica. Preteklo nedeljo je novemu praporu kumovala sestra Minka Tomanova. Slavnostna prireditev je odločno dokazala, da Moravče prednjačijo v sokolskem zaletu.

Razvitje prapora moravškega Sokola, pred 84. leti
(Tedenske slike, 14, 30. junij 1938, št. 26)

Zapise in zanimivosti
iz Moravske zgodovine
zbira in ureja Bogomil Brvar

d Razkačen modras. Neko dekle iz Straže pri Moravčah je šlo nedavno sredi popoldneva s polja proti domu. Med potjo jo je iznenadilo glasno sikanje in žvižganje. Radovedna, kaj to pomeni, je za hip postala. Tedaj je zagledala na meji, razgreti od solnca, velikega modrasa, ki se je, kakor bi trenil, vrgel proti mladenki. Zvišek ji je priletel mimo glave; manjkalo je le za kratko ped, da je ni dosegel. Na njen krik so prihтели sosedje, ki so modrasa ubili. Tako razkačenega modrasa baje še niso videli v svojem kraju.

Razkačen modras pred 85. leti
(Domoljub, 50, 23. junij 1937, št. 25)

Moravče vabijo

Moravče, 30. julija.

Lepo gozdno hribovje obdaja našo dolino. Na vzhodu se dviga znana božja pol sv. Valentina — Gora Limbarska, na jugu Sv. Miklavž, na zahodu pa Sv. Trojica, same lepe izletne točke, kjer so večkrat tudi dobro obiskani razni tabori. Sredi doline pa stoji čedna vas Moravče, obdana s travniki, gozdovi in polji, prijaznimi vasicami, belimi cerkvicami in gradov. Vso to pa ga oživljajo razne prireditve mnogih domačih narodnih društev kakor: prosvetnih, pevskih, dobrodelnih, strokovnih itd., ki se lepo menjuje vrše in dokazujejo, da pač drugače tako mirna in tiha dolina v tem oziru ne zaostaja za drugimi kraji v Sloveniji. Da so Moravčani, kakor drugi furani in sosedje daleč naokrog vneli za lepe proslave in prireditve, kakor za lepoto svojega svetišča — cerkve, dokazuje obilna dvakratna udeležba pri predstavi »Stehernik«, katerega so igrali uspešno le domači igralci, pevec in godbeniki; ta prireditev nam je donesla izdatno denarno pomoč, da bomo našo župno cerkev Sv. Martina olepšali ter jo pokrili z lepo novo opeko, ki je ponosna slavnba sredi naše vasi in doline.

Deset let je minilo, kar je moravška godba prvič javno na trgu v Moravčah nastopila. V nedeljo dne 9. avgusta t. l. pa proslavi godba »Moravče« svojo desetletnico z lepim sporedom: V soboto dne 8. avgusta zvečer baklada. V nedeljo 9. ob 8. zjutraj budnica, ob 10. uri svečana sv. maša, po maši koncert na trgu pred moravško cerkvijo, kjer stoji spomenik Jurija Vega, spomenik v svetovni vojni padlih in kjer je vzidana spominska plošča domačina pisatelja in profesorja dr. Fr. Detela. Popoldne pa se vrši velika ljudska veselica na senčnatem vrtu stare znane gostilne »Pri Kavki«. Moravška godba je popolnoma nepolitična ustanova, sodelovala je tekom dosedanje dobe pri raznih vsakovrstnih prireditvah doma kakor na mnogih krajih drugod. Mojhna, skromna je ta godba, a vendar oživlja in poživlja razne svečanosti in prireditve. Borno je naše godbeno društvo, zato se je moralo boriti z raznimi težkočami. Domačini, samouki so godbo vodili, vadili, učili ter se neumorno trudili, da je dosegla po svojih razmerah današnji uspeh. Ta trud in požrtvovalnost pa naj bo poplačana s tem, da se hoste te proslave udeležijo vsi moravški furani od blizu in daleč. Dobrodošli tudi drugi gosťe ter tudi iz bele Ljubljane. Proslave se udeležijo tudi druge tovaršiške godbe. Naj vam donese ta proslava mnogo lepega užitka ter obilo vesele zabave.

Proslava ob 10-letnici moravške godbe, pred 86. leti

(Slovenski narod, 1, 31. julij 1936, št. 173)

— (Strela udarila) je v sredo 27. t. m. popoldne ob 1,4. v Moravčah v Brdskem okraju v hlev Naceta Detelje, po domače Jurka. Hlev in sosednji pod in skedenj so do tal pogoreli; vrbu tega jeden prasec in jedno tele. Nevarnost za vse Moravče je bila silno velika, da ni izdatna ploha pomagala gasilcem. Omenjati se nam vidi treba, da stoje Jurkova poslopja tik cerkve in dveh visokih zvonikov, ki sta oba oborožena s strelovodoma, katera sta pa morda, kakor je že to navada, v slabem stanu, ter ne funkcionirata več. Pazite na strelove!

Strela udarila v Jurkov hlev, pred 134. leti

(Slovenski narod, 21, 30. junij 1888, št. 148)

Moravške novice

Moravče, junija.

Minili teden je med nevihto treščilo v cerkvico sv. Nikolaja, ki stoji nad Savo na skalovitem griču, kjer so jo v davnih časih zgradili brodniki. Grom je bil tako močan, da se je stresla skoro vsa moravška dolina. Udarilo je v strelovod ter ga vrglo raz streho. Strela pa je šinila v cerkev, kjer je razkopala tlak, zmetala raz oltarje svetnike in poškodovala zidovje. Sunek pri glavnem izhodu je bil tako silen, da je odrinil podboj in pokvaril lesena vrata. Sledovj odhajajoče strele se poznajo zunaj po zemlji in kamenju na vse strani griča.

Otroka, ki sta zvonila megli, sta na srečo odšla iz zvonika tik pred treskom. Puh, ki ju je dohitel na poti proti domu, jima je zlomil dežnik ter ju oplazil po nogah tako, da sta bila nekaj časa kakor ohromela.

Nedavno je treščilo med silno ploho v hišo posestnika Ukača na Preteržu pri Pečah. Strela je preluknjala strop in izginila v sobi v zemljo. Domačega fanta, ki je sedel pri mizi, je tako omamila, da ga dolgo časa niso mogli spraviti k zavesti.

Posestnica Uršula Kumarjeva iz Gorice je doživela te dni dogodek, ki ga ne bo z lepa pozabila. Bilo je po zajtrku, ko je začula v hramu zraven hiše kokodakanje kokoši. Stopila je k visoki odprti skrinji, v kateri so gnezdilo kure, da bi preštela jaica. Dotaknila pa se je nečesa, ki se ji je previdno odmikalo. Vedela je, da je skrinja prazna, zato je radovedno tipala dalje in dosegla naposled človeško nogo. Vsa preplašena je odskočila in bežala iz hrama, da bi poklicala moža in sosede. Tač, ki je lezel v skrinjo z namenom, da bi v odsotnosti domačih prebrskal shrambo, pa je med tem pobegnul ne da bi ga bil kdo videl in mogel podati opis njegove osebe.

Divjanje strele in tat v skrinji, pred 86. leti

(Domovina, 19, 18. junij 1934, št. 25)

Ko se zbudijo klopi

BESEDILO: KLAVDIJA GRUM, mag.farm.

S toplejšimi dnevi postanejo aktivni tudi klopi, ki se pri hranjenju s krvjo toplokrvnih živali lahko okužijo in okužbo prenašajo naprej. Ko gremo v naravo, se zaščitimo s primernimi oblačili in repelenti, in se po vrnitvi natančno pregledamo. Če opazimo prisesanega klopa, ga čimprej odstranimo s primerno pinceto. Mesto vboda opazujemo več tednov in v primeru simptomov Lymeške borelioze ali KME nemudoma obiščemo zdravnika.

Lymfska borelioza

Borelioza je bakterijska bolezen, ki običajno poteka v treh fazah. Za prvo so značilne kožne spremembe, ki se kažejo kot neboleč izpuščaj z rdečim

robom, ki v sredici blede in dobiva obliko kolobarja. V tem primeru je potreben obisk zdravnika, da predpiše ustrezno zdravljenje z antibiotikom. Druga in tretja faza lahko sledi več mesecev ali celo let po okužbi in prizadene številne organe.

Klopni meningoencefalitis

KME je virusna bolezen osrednjega živčevja. Prva faza se kaže s simptomi, podobnimi prehladu: vročina, bolečine v mišicah in sklepih, glavobol, utrujenost. Sledi izboljšanje brez posebnih težav. Za drugo fazo je značilna visoka temperatura in znaki prizadetosti osrednjega živčevja, zdravljenje pa praviloma poteka bolnišnično. Zdravila proti virusu KME ni, najbolj ustrezna zaščita je cepljenje, ki se priporoča vsem, ki se veliko gibljejo v naravi ali živijo na območjih z večjo pojavnostjo KME.

Za pomoč in nasvete glede ohranjanja vašega zdravja se vedno lahko obrnete na farmacevte v vseh enotah JZ Mestne lekarne.

**LEKARNIŠKA
PODRUŽNICA MORAVČE**
TRG SVOBODE 2, 1251 MORAVČE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS

PONEDELJEK 12.00-19.00
TOREK 7.30-14.00
SREDA 13.00-19.00
ČETRTEK 7.30-14.00
PETEK 7.30-14.00
PRVA SOBOTA V MESECU 8.00-12.00

(01) 777 02 45

LEKARNA_MORAVCE@MESTNELEKARNE.SI

Članice Šole zdravja na izletu v Ljubljani

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Že eno leto je minilo, kar smo v Moravčah upokojenke, ki si želimo preživljati zdravo in kakovostno življenje, začele s telovadbo 1000 gibov. Ne glede na vremenske razmere srečujemo vsak delovni dan na avtobusnem parkirišču ali pa na zunanjih prostorih lovske koč.

V tem času smo spletle vezi, ki nas povezujejo v prijetno, složno in predvsem prijateljsko skupino. Za prvo obletnico smo se dogovorile, da obiščemo naše glavno mesto Ljubljano. Tanja je prevzela organizacijo in 30. maja smo se odpravile z avtobusom v Ljubljano. Čeprav je še zjutraj rahlo deževalo, nam to ni pokvarilo vznemirjenja in pričakovanja doživetij, ki so se nam obetala. Po prvi kavici v prijetnem lokalu sredi mesta, se je tudi vreme popravilo. Peš

smo se odpravile mimo Prešernovega spomenika in po Tromostovju v bližino Mestne hiše, kjer nas je čakal električni vlakec Urban.

Električni turistični vlakec Urban ima na krožni poti 10 postaj. Prva postaja je bila obisk Ljubljanskega

gradu. Ljubljanski grad je ljubljanska srednjeveška arhitekturna znamenitost, ki stoji že okoli 900 let in stoji na severozahodnem delu Grajskega griča. Z grajskega razglednega stolpa in obzidja se nam je ponujal najlepši razgled na mesto.

Pot smo nadaljevale ob prijetnem nabrežju reke Ljubljanice. Ustavile smo se na Špici. Špica je del ob Ljubljanici, med Trnovskim pristanom in novim mostom. Tu je bilo nekoč ljubljansko kopališče, danes pa je čudovito mesto za preživljanje prostega časa ob zelo lepo urejenem bregu Ljubljanice.

Oglede smo nadaljevale mimo poletnega gledališča Križanke, ki sodijo med najbolj akustična mesta na prostem v Sloveniji, in ostankov obzidja rimske Emone, ki je bila pred 2000 leti rimska naselbina v središču nekdanje Ljubljane, skozi središče mesta Ljubljane, mimo Opere, Moderne galerije in Prešernovega trga s Tromostovjem in nazaj na izhodiščno točko.

V eni uri vožnje, smo si ogledale bližnjo okolico mestnega središča. Ob poslušanju vodnikove razlage smo izvedele veliko o mestnih znamenitostih in njegovi zgodovini.

Prijazni voznik vlakca nas je pospremil do pristana na Ljubljanici na Cankarjevem nabrežju, ki stoji takoj za znamenitim Tromostovjem in je v bližini Filipovega dvorca, ki skupaj s palačo Kresije simbolično ponazarjata vhod v staro mestno jedro. Tu nas je čakala rečna ladjica in njen kapitan. Pope-ljal nas je na prijetno enourno panoramsko vožnjo z ladjico po Ljubljanici. Najprej smo pluli do pristana Špica, se obrnili in ob razlagi o zgodovini mesta in arhitekturi bližnjih objektov pripluli do znamenitega Tromostovja.

Zgrajen je bil v letih 1900 in 1901 in je ob svojem odprtju nosil ime Jubilejni most Franca Jožefa I.

Ladjica je nato obrnila in vrnile smo se v začetni pristan.

Ker smo postale lačne, smo se s trolejbusom odpeljale v Gameljne pod Šmarno goro v gostilno Košir. Prijazno so nas sprejeli in postregli. Domov smo se vrnile v poznih popoldanskih urah. Prijetno smo bile utrujene, a polne novih vtisov in spoznanj.

Prvi izlet je mimo. Vsako jutro se spet srečujemo na starem mestu in telovadimo, a pogovori se še vračajo na naš lep izlet, ki ga je skrbno organizirala in vodila Tanja.

Osrednji kamniti most Tromostovja iz 19. stoletja stoji na mestu nekdanjega lesenega, strateško pomembnega srednjeveškega mostu. Plečnik je med letoma 1929 in 1932 osrednjemu mostu dodal še dva mostova, namenjena pešcem. Ladjica nas je nato peljala pod Zmajski most, ki ga krasijo znameniti kipi zmajev in je najbolj znana podoba Ljubljane. Most je bil prva prava železobetonska konstrukcija v mestu.

Romanje župnije Moravče in Peče na Tržaško

BESEDILO: SABINA BARLIČ, FOTOGRAFIJA: MARIJA URBANIJA

Poletje nas zasipa z množico turistične ponudbe. Nemalokrat se z dopusta vračamo še bolj utrujeni in lahko tudi izpraznjeni. Nekdanja romanja, na katera so hodili izključno peš, so se danes na nek način približala turistični ponudbi in vendar v srži niso enaka.

Romanje ponudi nekaj, kar se dotakne tudi duše in srca. Z romanja prihajaš utrujen, vendar v srcu okrepljen v veri in z duhovno močjo za premagovanje prihodnjih preizkušenj.

In zakaj ni dovolj iti v domačo cerkev? Ker se Bog na posebne načine približa ljudem in krajem, ki so polni molitve in vere in ki tudi nas objamejo s to močjo milosti.

Romanje je pot, kjer se stkejo ali obnovijo prijateljstva posebne vrste, kjer razlike nimajo več razdiralne moči, ker postanemo del romarske družine.

Nekaj prav takega se je zgodilo 25. junija 2022, ko smo se v zgodnjem jutru iz Peč podali na pot proti Moravčam in potem mimo Fernetičev do bližnjega Repentabora, kjer

smo po čudovitem razgledu iz Tabora potem v cerkvi Matere Božje položili na oltar vse svoje prošnje in zahvale pri romarski sveti maši, ki jo je vodil naš duhovni vodja in skupni župnik gospod Kancijan Čižman. Pot smo nadaljevali z ogledom mogočne stolnice svetega Justa ter trga s cerkvijo svetega Antona. Po ogledu Trsta z vodičko smo si privoščili skupno kavo, kakšen ogled izložb ter pristanišča. Na poti na Vejno smo bili že ena prijetna moravško-peška romarska družina. Po ogledu mogočnega svetišča, posvečenega Mariji Materi in Kraljici, kjer je v kriпти tudi kapela slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda in res impozantnega pogleda na Tržaški zaliv, se je prileglo okusno pozno kosilo. Človek ni samo bitje užitka, ampak je v svojem bistvu iskalec Boga in njegove bližine, zato se je pot domov odvila v prijetnem in odprtem deljenju vtisov ter tudi skupni molitvi rožnega venca, ki verjamemo, da je z Božjo močjo in našimi odprtimi srci globoko obogatila obe župniji; Moravče in Peče. Bogu hvala za srečno in varno pot. V prihodnje upamo na še kakšno tako blagoslovljeno pot!

Sejo LAS združili z ogledom dobrih praks

V začetku maja je v Litiji potekala seja Skupščine LAS Srce Slovenije, ki smo jo združili z ogledom dobrih praks Mestnega muzeja Litija in muzeja LESARIUS na Veliki Preski. Članstvo v LAS je odprte narave. Sodeluje lahko vsak, ki želi, kar bo še posebej aktualno ob pripravi strategije lokalnega razvoja za novo programsko obdobje 2023-2027, ki je pred nami, in bo podlaga za nove javne razpise za nepovratna sredstva.

Sejo skupščine LAS se je udeležil tudi Srečo Vrhovec kot predstavnik članov iz Moravč. Trenutno so iz Moravč v LAS vključeni Občina Moravče, Društvo rokodelcev - rokodelski center Moravče, Kulturno in športno društvo Peče in Srečo Vrhovec.

Skupaj smo si ogledali primer dobre prakse - muzej LESARIUS na Veliki Preski.

Ponovno podelili certifikat kakovosti Srca Slovenije

V začetku maja smo se zbrali v Mestnem muzeju Litija, da bi podelili certifikate kakovosti rokodelskim in prehranskim ponudnikom Srca Slovenije. Gre za izbrane izdelke, ki glede na strokovne kriterije dosegajo potrjeno kakovost Srca Slovenije in dajejo območju in znamki poseben pečat in edinstvenost.

Pravico do uporabe znamke kakovosti Srca Slovenije je na zadnjem ocenjevanju v oktobru 2021 prejelo za svoje izbrane izdelke **17 rokodelcev in prehranskih ponudnikov**. Certifikat je prejela tudi **Janja Resnik iz Kavarne in slaščičarne Detelca v Moravčah**.

Certifikate kakovosti, ki jih Razvojni center Srca Slovenije podeljuje že od leta 2016, sta izročili

ponudnikom **Mojca Štepic**, direktorica Razvojnega centra Srca Slovenije, in **Lijana Lovše**, podžupanja Občine Litija. Vse zbrane sta pozdravili in jim povedali nekaj misli o pomenu ocenjevanja lokalnih izdelkov in vidikih za doprinos teh izdelkov k razvoju turističnih destinacij, zlasti destinacije Srce Slovenije.

Z nami je bil prav poseben gost, dramski igralec **Konrad Pižorn – Kondi, gorenjski Litijan**, ki je prireditelj pospremil z igranimi vložki. Ob zaključku slovesne podelitve certifikatov smo zbrani prisluhnili še **Eriku Logarju**, ki je predstavil zaključke raziskave o KBZ Srca Slovenije.

Vsem prejemnikom certifikata iskreno čestitamo!

V gnezdu moravških štokelj kar štirje mladiči

BESEDILO: BOJANA DORIČ, FOTOGRAFIJI: BOJANA DORIČ in JOSHUA J. COTTEN (UNSPLASH.COM)

V gnezdišču Pr Pekovc v Moravčah na Trznu so se paru štokelj izlegli kar štirje mladički.

Samček (štrk), ki je prvi priletel iz toplih krajev, je zasedel staro gnezdo in ga obnovil. Teden kasneje je za njim priletela še štoklja. Takoj sta se začela pariti. Domači, ki opazujejo štoklje vsak dan, so povedali, da je bil samec do samičke zelo pozoren, dvoril ji je in klopotal s kljunom.

V začetku maja so se izlegli mladički, ki so bili na začetku puhasti, s temnimi kljuni in nogami. Za starše se je začelo naporno obdobje. Ker je njun zarod tako številčen, sta neprestano v letu, saj iščeta hrano. Hrana štokelj so predvsem miši, voluharji, deževniki, večje žuželke, plazilci in dvoživke. Vse kar najdeta, prinašata v kljuno in jo mladičem postrežeta tako, da hrano izbljuvata prednje. Družina s štirimi mladiči, ki so stari vsaj mesec dni, potrebuje več kot štiri kilograme na dan. Do konca avgusta morajo pridobiti na teži, da bodo lahko jeseni poleteli v Afriko, kjer prezimujejo.

Mimoidoči z zanimanjem opazujemo dogajanje v gnezdišču. Mlade štoklje se čistijo in mečejo nesnago na tla, starša pa neprestano prinašata hrano in vejice. Ponoči starša zaradi zasedenega gnezda, prenočujeta na bližnji strehi in drevesu.

V prejšnjih letih se je že zgodilo, da hrane v okolici gnezda ni bilo dovolj, in ker sta starša ocenila, da vseh mladičkov ne bosta mogla nahraniti, sta začela iz gnezda metati tiste najmanj vitalne.

Naša želja je, da bosta starša našla dovolj hrane za številčno družino in da pri tem ne bosta omagala.

Bela štoklja (*Ciconia ciconia*). Štoklja ima poseben sloves in posebno mesto pri nas in drugod, predvsem zaradi svoje velikosti, monogamije in zvestobe gnezdu, ki si ga izbere.

Praznovanje petega svetovnega dneva čebel

BESEDILO: dr. PETER KOZMUS, FOTOGRAFIJI: ARHIV ČZS

20. maja smo praznovali že 5. svetovni dan čebel (SDČ), ki so ga leta 2017 razglasili Združeni narodi, na pobudo Republike Slovenije. S tem se je končal dolgotrajni postopek, ki se je pričel leta 2014. Razglasitev še danes pomeni za eno izmed največjih diplomatskih dosežkov v samostojni Sloveniji.

Prvo praznovanje svetovnega dne čebel je bilo organizirano leta 2018 v Žirovnici na Gorenjskem, kjer je bil rojen Anton Janša, največji čebelar, ki se je rodil 20. maja 1734 in po katerem je bil izbran dan za praznovanje svetovnega dne čebel.

Od razglasitve naprej se za praznovanje SDČ odločajo številne organizacije in različna združenja po celem svetu. Nekatere aktivnosti povezane s praznovanjem svetovnega dne čebel koordinira Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano ob sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije (ČZS), ki sta v ta namen vzpostavila delovanje spletne strani www.worldbeeday.org, na kateri so zbrane koristne informacije povezane s praznovanjem.

Na mednarodnem področju praznovanje SDČ spodbuja Organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) s sedežem v Rimu, ob sodelovanju z mednarodno čebelarstvo organizacijo APIMONDIA.

Glavni namen SDČ ni praznovanje, ampak ozaveščanje širše javnosti, da so:

- 1. Čebele in ostali oprasovalci izredno pomembni!**
- 2. Čebele so v zadnjem obdobju na veliko področjih ogrožene!**
- 3. Kaj moramo kot skupnost in posamezniki narediti v prihodnosti, da bomo čebele ohranili v prihodnje!**

- Košnja cvetočih rastlin po cvetenju.

- Nakup medu in ostalih čebeljih pridelkov pri najbližjih čebelarjih.

- Moralna podpora čebelarjem.
- Odstop primerne kmetijske lokacije za začasno ali trajno namestitev čebel.

- Zmanjšana uporaba čebelam škodljivih pesticidov.

- Mulčenje cvetočih rastlin v sadovnjakih in vinogradih pred škropljenjem s pesticidi.

Nabor ni dokončen, vseeno pa lahko vsakdo najde zamisli, kaj lahko naredi za čebele in ostale oprasovalce. Ob tem pa moramo še vedeti, da s tem, ko pomagamo čebelam, pomagamo tudi ostalim organizmom in nenazadnje tudi ljudem. Čebele namreč za dober razvoj in življenje potrebujejo skoraj enake življenjske pogoje kot ljudje.

Čist zrak, vodo in zdravo okolje brez onesnaženosti. Takšno okolje pa je tudi bolj zdravo za življenje ljudi.

Dr. Peter Kozmus je podpredsednik svetovne čebelarstvo organizacije Apimondia.

Nabor aktivnosti za boljše preživetje čebel:

- Sajenje avtohtonih medovitih rastlin (seznam rastlin je dosegljiv na spletni strani ČZS)
- V okrasne namene (na balkonih in drugih zunanjih prostorih) sejemo, sadimo medovite rastline.
- Ohranjamo travnike z večjo pestrostjo rastlin.
- Setev travnikov z medonosnimi rastlinami.

Bodimo odgovorni, varujmo okolje in tudi sami bomo živeli v boljšem in predvsem bolj zdravem okolju!

Čebelarški turizem – zamisel za preživljanje počitnic

BESEDILO: TINA ŽEROVNIK, FOTOGRAFIJE: ARHIV ČZS

Dandanes na raznolike načine načrtujemo svoj prosti čas in dopust. Ali vas mika želja po odkrivanju in izkustvu pestrih doživetij v okviru lokalne ponudbe? Apiturizem ali čebelarški turizem je sorazmerno nova vrsta turizma, zasnovana na osnovi bogate čebelarške dediščine in prepoznavnosti Slovenije kot čebelarške dežele. Obsega edinstvena doživetja, je izobraževalne narave in razvija spoštovanje do naravnega, kulturnega in družbenega okolja.

Aktivnosti v okviru ponudbe apiturizmov

Ob obisku apiturizma si lahko ogledamo različne čebelarške muzejske zbirke ali pa se podamo v svet čebelarške kulturne dediščine, kjer spoznamo za Slovenijo tipični čebelnjak in tradicionalne poslikave na panjskih končnicah. Svoje znanje lahko nadgradimo s spoznavanjem življenja čebel in z opazovanjem ter učenjem čebelarjevih opravil. V ponudbi apiturizmov so tudi degustacija čebeljih pridelkov, izdelkov iz čebeljih pridelkov kot so medenjaki, lectova srca, dražgoški kruhki, medene pijače, različne jedi v kombinaciji s čebeljimi pridelki, ustvarjalne delavnice, medene kopeli, masaže, vdihavanje panjskega zraka ter vrsto zanimivih dejavnosti in aktivnosti. Nekateri apiturizmi ponujajo tudi interaktivne vsebine, ki so povezane z inovativnostjo ponudnikov, realizacijo dobrih idej in tehnološkim napredkom. Vsak apiturizem piše svojo pristno in edinstveno zgodbo, ki jo spoznamo le na ta način, da ga obiščemo in se prepustimo toku dogajanja.

V Sloveniji, ki je kot prva država na svetu uvedla certificiranje apiturizmov, je certificiranih 45 čebelarških turizmov, ki so razporejeni po različnih regijah. Tako kot so hoteli in drugi turistični ponudniki označeni z zvezdicami, so certificirani apiturizmi označeni s čebelicami na podlagi standardov, ki jih dosegajo. Število čebelic je odvisno od zadovoljevanja osnovnih pogojev, urejenosti objektov in okolice, načina predstavitve produktov, dejavnosti, inovativnosti in drugih elementov, ki so vključeni v ponudbo.

Ponudniki apiturizma

Čebelarški turizmi so namenjeni obiskovalcem različnih starosti, posameznikom, parom, družinam ali pa skupinam. So odlična priložnost za doživljanje večdnevnega oddiha ali pa enodnevnega izleta. Raznolika ponudba omogoča, da si vsakdo najde nekaj, kar bi ga v povezavi s čebelami, čebelarstvom in medeno kulinariko intersiral, ali pa se ob obisku prepusti raznovrstnim možnostim sproščanja. Prednost obiska apiturizma je v tem, da svoj prosti čas preživljamo v objemu narave, stran od masovnega turizma in skupaj s čebelami, ki jih lahko spoznavamo, opazujemo in njihovo vedenje povezujemo s številnimi za človeka pozitivnimi vrednotami, kot so urejenost, organiziranost in marljivost. Z obiskom čebelarških turizmov podpiramo lokalno ponudbo, spoznavamo koticke prelepe Slovenije in z manj transporta ter okolju prijaznejšim načinom izvajanja aktivnosti prispevamo k zmanjšanju izpusta toplogrednih plinov.

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAROSTNIKE V OBČINI MORAVČE - S SRCEM NA POTI

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER

Občina Moravče je pristopila k vseslovenskemu humanitarnemu projektu za mobilnost starejših PROSTOFER in v letu 2021 za izvedbo zagotovila finančna sredstva ter vozilo, s katerim se izvajajo brezplačni prevozi starejših občanov.

Uporabnik prevoza mora imeti svojo zaščitno masko in si mora pred vstopom v avto in ob izstopu iz avta obvezno razkužiti roke.

Če bo zaradi poslabšanja epidemioloških razmer prišlo do sprememb pri izvajanju prevozov starejših, vas bomo o tem obveščali preko objav na občinski spletni strani www.moravce.si.

Komu je namenjen Prostofer?

Brezplačni prevozi so namenjeni vsem tistim starejšim, ki:

- ne vozijo sami,
- nimajo sorodnikov, ki bi imeli prosti čas takrat, ko potrebujejo prevoz,
- imajo nižje mesečne dohodke,
- imajo slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Brezplačni prevozi starejšim omogočajo lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe (npr. v zdravstveni dom, bolnišnice), javnih ustanov (občine, upravne enote), trgovinskih centrov ipd.

Kaj je potrebno storiti, če se želite dogovoriti za brezplačni prevoz?

Uporabnik, ki potrebuje brezplačni prevoz, naredi naslednje:

1. Pokliče na brezplačno številko 080 10 10.
2. V komunikacijskem centru zabeleži njegove podatke in lokacijo prevoza. Klicni center nato obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz.
3. Vozilo zagotovi OBČINA MORAVČE, poskrbljeno je tudi za zavarovanje tako voznika kot sopotnikov.
- 4. Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov uporabnikov vsak delovnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj tri dni pred izvedbo storitve.**
5. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

KOKOŠI NESNICE

KMETIJA ŠRAJ

Slonokoščena

Zlata

Rjava

Zelenojajčna
grahasta

Trikolor

Temnojajčna
črna

lupina), slonokoščene (kremna lupina) in zlate (rjava lupina).

Naše nesnice so zdrave, zaščitene proti osmim boleznim.

Brezplačno pripeljemo v Krtino in Moravče.

Po dogovoru dostava na dom.

Kmetija Šraj, Poljčane. Naročila: 031 751 675

Mali oglas

V najem oddam objekt za skladiščenje ali mirno dejavnost, opremljen z elektriko in vodo, površine 100 m² v objektu in 100 m² zunaj. Lokacija je v okolici Moravč.

**Več informacij na:
041 234 246.**

Igranje kitare v Društvu Lipa Domžale

BESEDILO: VERA VOJSKA, FOTOGRAFIJA: ARHIV DRUŠTVA LIPA

Pomemben del dejavnosti Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društvo Lipa Domžale so kulturne dejavnosti, tudi igranje instrumentov in petje. Med njimi so posebej popularne citre in kitare, zato sem se odločila, da predstavim učitelja kitare Petra Mesiča, ki enega najpriljubljenejših instrumentov v Lipi uči že pet let. Več pozornosti je igranju kitare namenil prav ob svoji upokojitvi. Sprva se je igranja kitare učil sam, potem ji je namenil več ustvarjalnosti in učenja. Za učenje starejših ljubiteljev kitare ga je navdušila prijateljica, ki ga je seznanila z velikim navdušenjem starejših do igranja kitare. Ni dosti okleval. Odločil se je, da s svojim glasbenim znanjem pomaga starejšim glasbenikom oz. glasbenicam v Društvu Lipa, kjer se še posebno rad povezuje s citrarkami in profesorico Damjano.

S kitaristkami se ukvarja v skupini, kjer jih brenka kar do 28, na posebno željo pa pomaga tudi posameznim kitaristkam. »Pravzaprav čisto začetnica ni skoraj nobena,« pove moj sogovornik. Večina je včasih že igrala kitaro, potem malce prenehala in sedaj spet igra. Redno obiskujejo vaje, je pa tudi res, se nasmehne Peter, da še rajši nastopajo, ko zaigrajo in zapojejo. Najrajši slovenske ljudske pesmi, ki jih dobro poznajo, pa tudi narodno-zabavne in zabavne, tudi zimzelene

melodije so priljubljene med njimi. Ob tem se veliko družijo, skupaj uživajo, zapojejo z veseljem in ljubeznijo do petja. Ob tem se velikokrat pokaže, da bi bili vsi radi – tako najmlajši glasbeniki kot starejši kitaristi, kar takoj – že po nekaj vajah virtuozi, pa ne gre tako hitro, saj je potrebno melodijo in ritmiko osvojiti. Pomembne so tudi note in vaje, h katerim pa glasbeniki radi hodijo in tako dobro pripravljeni nastopajo na številnih prireditvah. Kitaristi tudi radi zapojejo in imajo čudovite glasove, jih pohvali glasbenik Peter in je navdušen nad njihovo pripravljenostjo za učenje in druženje. Skupaj s citrarkami pripravljajo različne prireditve, tako ob slovenskih kulturnih praznikih, kot ob drugih priložnostih, še posebej z velikim veseljem pa nastopajo na božično novoletnih koncertih, s svojim igranjem in petjem – tudi skupaj s citrarkami, pa obogatijo vrsto drugih prireditev Društva Lipa Domžale. Nema lokrat tudi gostujejo in razveseljujejo ljubitelje kulture v drugih občinah. Pohvali tudi usklajenost nastopov obeh skupin citrarske in kitarске ter pohvali resnično odlično skupno delo z citrarko Damjano.

Mentorja Petra zelo veseli, ker so glasbenice – tako citrarske kot kitariske dobile že vrsto pohval, saj je glasba dobrodošla na vseh prireditvah. Pohvale navdušujejo tako obiskovalce kot same glasbenice, zato upa, da bo glasba tudi v prihodnje lepšala obiskovanje Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale.

In če se morda tudi od bralcev oz. bralk kdo navdušuje nad igranjem kitare, dobrodošli!

Mentor Peter ima glasbo rad, morda ne vedno prav tisto kot njegovi študentje, saj je bil včasih pravi rocker.

Odvoz kosovnih odpadkov

Preverite datum odvoza kosovnih odpadkov na vašem računu za komunalne storitve.

Javno komunalno podjetje Prodnik kosovne odpadke odvaža dvakrat na leto. Datuma odvoza kosovnih odpadkov za leto 2022 za posamezno odjemno mesto sta objavljena na računu za komunalne storitve (na prvi strani računa, v preglednici z zabojniki za odpadke) in na portalu eProdnik, kjer se lahko naročite tudi na prejemanje opomnika o odvozu kosovnih odpadkov na vaš elektronski naslov.

Uporabnike iz večstanovanjskih objektov prosimo, da se za informacije glede odvoza kosovnih odpadkov obrnejo na predstavnika etažnih lastnikov oziroma upravnika, ki razpolaga z vsemi potrebnimi informacijami.

Javno komunalno podjetje Prodnik

Občina Moravče

t: 01 72 47 140 / f: 01 72 31 035

Ponedeljek: 8.00 - 10.30

in 11.00 - 15.00

Sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00

Petek: 8.00 - 10.30 in 11.00 - 13.00

Karitas

Tretji četrtek v mesecu: 17.45 - 18.45

Rdeči križ

g: 031 291 564

Prvi ponedeljek v mesecu:

17.00 - 19.00

Župnijski urad

t: 01 72 31 055

Ponedeljek in petek: 9.00 - 10.00

in 16.00 - 18.00

Pošta

t: 030 718 533

Ponedeljek, sreda, petek:

9.00 - 12.00 in 13.00 - 16.00

Torek, četrtek: 9.00 - 11.00

in 15.00 - 18.00

Sobota: Zaprto

Policijska pisarna

Ponedeljek: 16.00 - 18.00

Petek: 8.00 - 10.00

Zadnje nedeljo v mesecu:

8.00 - 10.00

Osnovna šola Jurija Vege

t: 01 72 31 003 in 01 72 31 210

www.osmoravce.si

Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Vrtec

t: 01 72 31 227

Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Podružnična osnovna šola Vrhpolje

t: 01 72 31 233

Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Zavod za gozdove

Revir Moravče, Vegova 7

g: 041 454 293

Gasilska zveza Moravče

t: 01 72 31 234

24-urna dežurna služba

na telefonu 112

Knjižnica Daneta Zajca

t: 01 72 31 359

Ponedeljek: ZAPRTO

Torek: 13.00 - 19.00

Sreda: 7.00 - 9.00 in 11.00 - 14.00

Četrtek: 13.00 - 19.00

Petek: ZAPRTO

Sobota: 9.00 - 12.00

Ambulanta splošne medicine

t: 01 72 31 008

Ponedeljek in sreda: 12.30 - 19.30

(sprejem do 18.00)

Torek, četrtek, petek: 7.00 - 14.00

Amb. za otroke in mladino

t: 01 72 32 943

Ponedeljek in sreda: 13.00 - 20.00

Torek: 7.00 - 14.00 (ambulanta),

10.30 - 14.00 (posvetovalnica)

Četrtek: 7.00 - 14.00 (ambulanta)

8.30 - 11.00 (sis. pregledi),

Petek: 7.00 - 14.00 (ambulanta)

8.00 - 11.00 (ambulanta)

Diagnostični laboratorij

Ponedeljek in sreda: 12.30 - 19.00

Torek, četrtek in petek: 7.00 - 13.30

Odvzem za biokemične preiskave:

8.00 - 10.00

Zobna ambulanta

t: 01 72 31 150

Ponedeljek in sreda: 6.45 - 13.15

Torek in četrtek: 12.45 - 19.15

Petek: 6.45 - 12.45

Zobna ambulanta za otroke in mladino

t: 01 72 32 750

Ponedeljek in sreda: 7.00 - 14.00

Torek in četrtek: 13.00 - 19.00

Petek: 7.00 - 13.30

Patronažna služba

t: 01 72 32 944

Od ponedeljka do petka: 7.00 - 8.00

Lekarna

t: 01 77 70 245

Ponedeljek: 12.00 - 19.00

Torek, četrtek, petek: 7.30 - 14.00

Sreda: 13.00 - 19.00

Prva sobota v mesecu: 8.00 - 12.00

Kmetijska svetovalna služba KGZS - Zavod LJ, Izpostava KSS Domžale

Šaranovičeva cesta 21a, Vir

t: 01 724 18 45 ali 01 724 48 55

Uradne ure: ponedeljek in sreda

od 8. do 11. ure oz. po dogovoru

Slovenski okoljski javni sklad, mreža ENSVET

Brezplačno energetske svetovanje

gasper.stegnar@ensvet.si

(po predhodnem dogovoru)

Dežurna številka za javljanje okvar na javnem vodovodnem in kanalizacijskem omrežju

01 729 54 30

Avtohiša **KRULC**

Sklepanje avtomobilskih zavarovanj

 Urša Rems Brodar www.nissan-krulc.si ursa.rems@nissan-krulc.si 031-362-397**Nudimo tudi**Cenitve kasko škod in karoserijska popravila
vse znamke vozil / traktorjev / delovnih strojev

Za ublažitev svetovne krize s hrano

BESEDILO: LJUDMILA NOVAK, poslanka Evropskega parlamenta

Rusija in Ukrajina sta peti največji izvoznici pšenice, skupaj predstavljata 29 odstotkov mednarodne letne prodaje. Ko se tolikšen delež omenjene proizvodnje umakne s svetovnih trgov, najprej trpijo najrevnejši prebivalci.

Po več slabih letinah, paničnem nakupovanju med pandemijo in težavah z dobavnimi verigami, so svetovne zaloge omenjene hrane po podatkih Economist na dobrih 30 odstotkih pod petletnim povprečjem.

Putinov napad na Ukrajino je povzročil svetovno krizo s hrano, kar se že odraža na višjih cenah hrane. Želim si, da bi Evropska unija (EU) ob nedopustni ruski blokadi transportnih ladij v Črnem morju lahko pomagala Ukrajini pri prevozu žita po železnici in cesti v pristanišča v Romuniji ali na Baltiku. S tem bi lahko vsaj delno ublažili krizo hrane, s katero se bomo morali soočiti zaradi Putinove agresije.

V Ukrajini je po zadnjih podatkih EU ujetih približno 25 milijonov ton koruze in pšenice, kar ustreza letni porabi omenjenega pridelka v vseh najmanj razvitih gospodarstvih na svetu. Menim, da bi morale države članice EU čim prej oblikovati načrt reševanja tega pridelka, ki mu sicer grozi gnitje. Če lahko Ukrajini dobavljamo orožje, verjamem, da lahko organiziramo tudi prevoz pšenice in koruze iz Ukrajine.

V politični skupini EPP v Evropskem parlamentu v Bruslju smo sicer že pred časom pozvali Evropsko komisijo, da v okviru strategije »Od vil do vilic« nemudoma odloži vso zakonodajo, ki bi v novo nastalih razmerah lahko zmanjšala ter ovirala proizvodnjo evropskih kmetij.

Cilj omenjene strategije je razviti prehrambni sistem EU v bolj robusten in odporen na prihodnje krize, kot so izbruh Covida-19 in ponavljajoče se naravne katastrofe, denimo poplave in suše. Ob tem menim, da moramo preoblikovati naše prehranske sisteme, ki danes predstavljajo skoraj tretjino svetovnih emisij toplogrednih plinov in povzročijo izgubo biotske raznolikosti, zaradi česar ne omogočajo ustreznih gospodarskih donosov in sredstev za preživetje.

N.Si

Vabimo vas na

TRADICIONALNI ROKODELSKI DAN NA GRADU TUŠTANJ V NEDELJO, 4. SEPTEMBRA 2022, OD 10.00 DO 18.00.

Prikaz rokodelskih veščin in predstavitev rokodelskih izdelkov članic in članov Društva rokodelcev – Rokodelskega centra Moravče ter gostujočih rokodelk in rokodelcev.

Na gradu se nam bodo pridružila tudi druga društva Moravske doline, s katerimi bomo sooblikovali pester kulturni program. Za obiskovalce bodo organizirani vodeni ogledi gradu.

Seveda bomo kot vedno poskrbeli za bogat »rokolov« ter za odlično hrano in osvežilno pijačo.

Vabljeni!

Foto: Miha Mally

Leto dni ti že mirno spiš,
a v srcih naših še živiš.
Zapustila mnogo lepih si sledi,
da po njih šli bi tudi mi.

V spomin

29. junija mineva eno leto, odkar nas
je zapustila naša draga mama

Angela Gotar,

PO DOMAČE ŠJANOVA MAMA IZ SERJUČ.

Hvala vsem, ki se je spomnite v molitvi in stojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpoval.

V 94. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi mož,
ata, stari ata in stric

Anton Stenko,

GREGOV ATA IZ PEČ.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom
in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče,
darove za sv. maše in za dobrotelne namene.
Zahvaljujemo se gospodu župniku Kancijanu Čižmanu
za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Vrbančič,
pevcem Peškega okteta in gospodu Bogu Brvarju za poslovlilni govor.
Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Vsi njegovi

Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče,
da te več med nami ni.

Zahvala

27. maja 2022 nas je zapustil mož, ati, ata,
brat, stric in tast

Anton Trdin st.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem za izrečene sožalje, podarjeno cvetje, sveče, darovane svete
maše in darove za cerkev.

Zahvaljujemo se patronažnim sestram za opravljene obiske.
Hvala župnikom g. Kancijanu in g. Andreju ter diakonu Janezu Pavlu
za tople besede ob slovesu.

Hvala Karmen za poslovlilni govor. Hvala kolektivu Nissan Krulc.
Hvala cvetličarni Gabi za čudovite vence.
Hvala pogrebni službi Vrbančič in pevcem.

Vsa toplota njegovega srca bo ostala vedno z nami.

Vsi njegovi

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo
večno ostal.

V spomin

12. junija je minilo leto dni,
odkar se je poslovil od nas naš ata

Franc Lazar

ČURNOV ATA IZ ZG. KOSEZ.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob,
prižigate sveče in ga ohranjate v spominu.

Vsi njegovi

Spoštovani bralci Novic iz Moravske doline,

prosimo vas, da **besedila** zahval in v spomin pošiljate v elektronski obliki
na naslov **moravske.novice@moravce.si**, če je to le mogoče. Ker vemo,
da to vedno ni možno, nam tudi v prihodnje ne bo težko pretipkati na roke
napisana besedila. Glede fotografije je najbolje, da jo prinesete ali pošljete
po pošti na naslov Občina Moravče, Vegova 9, 1251 Moravče. Le tako lahko
zagotovimo najboljšo kakovost objavljene fotografije.

Obenem vas prosimo, da vedno napišete:

- **svoje kontakte (e-naslov ali telefonsko številko),**
- **in seveda naslov, na katerega bomo fotografijo vrnil.**

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novic iz Moravske doline

Terensko čiščenje z vodno paro do 155°C

Nudimo:

- Barvanje streh
- Impregnacija površin
- Čiščenje:
 - streh
 - fasad
 - tlakovcev
 - betonskih površin
 - kamnitih površin

Poiščite nas na Facebooku: /tompara.si

✉ info.tompara@gmail.com

☎ 040 950 480

Tomaž Urbanija s.p. Vinje pri Moravčah 6a, 1251 Moravče

Nagradna križanka

AVTOR: GREGA RHITAR	7000 METROV VISOKA GORA	PROŽNOST	STRANSKI POGANJEK DREVES	LUTKARICA VOGELNIK	RT PRI UMAGU	NATAŠA RALJIAN	JAPONSKI GOLFIST (ISAO)	PREBI- VALKA NASELJA MIRNA	MESTO V ROMUNIJ	KAREL ŠTRELJ	JAPONSKI ROKO- BOREK (MASAKI)	DENARNA DAJATEV DRŽAVI	SAD OLJKE	ZOLAJEV ROMAN	PONAV- LJANJE ISTE BESEDE	KDOR GOVORI JEKAV- ŠČINO	ANJA RUPEL
EVROPSKA DRŽAVA, SOSEDA GRČIJE IN ALBANIJE																	
KDOR SE UKVARJA Z INŠTA- LACIJO NAPELJAV																	
PRIPADNIK DAJKOV						RDEČA TEKOČINA MARKO OKORN				DEL CESTE, KJER SE SPREMENI SMER GESLO							PREVA- JALKA OBLAK
EVROPSKA VESOLJ- SKA AGENCIJA				MESTO V FRANCIJI SREDIŠČE VRTENJA							SRBSKA IGRALKA USMER- JENA DALJICA						
MITO TREFALT			PEVEC PESTNER ORGANSKO VEČANJE				NAIVNA ZENSKA PEVEC NABER								RIMSKI POZDRAV ČILSKI PESNIK (PEDRO DE)		
ŠPANSKI DRAMATIK DE MOLINA						OSKAR KOGGJ AMERIŠKI IGRALEC (EDWARD)			RENJ NOVO MESTO			MADŽAR- SKI PISATELJ (BELA)		KIS			
KRAVICA, TELIČKA				BOLGARSKI SLAVIST (ŠTOJAN) NIČVREDNO BLAGO										FRANC. LETOVIŠČE NAŠ PESNIK (SIMON)			
RITMIČNO KRČENJE SRCA OB PULZU							TUR, ČIR ČEŠKI GRAFIK (KARL)									FILMSKA IGRALKA ADAIR	HOLAND- SKI SLIKAR VAN DER NEER
NAŠA OPERNA PEVKA (ONDINA) KLASINC					REDEK NEBESNI POJAV DEPARTMA V FRANCIJI			AMERIŠKI POLITIK (BOB) HINKO BRATOŽ							KIRKIN OTOK NAŠ IGRALEC (EVGEN)		
VEZNIK AKO			LJUDSTVO V LAOSU OLIVER MLAKAR				DIRIGENT ARNIČ TONE ŠKARJA									ENAKA VOKALA LANTAN	
VEDA O STRUK- TURI SNOVI												KDOR ŽIVI V SKAL- NATEM SVETU					
ODPRTO OGNJIŠČE V SOBI						OKRASNA RASTLINA, AMARANT						MOŠKA POSTAVA Z ROKAMI, DVIGNJENIMI V MOLITVI, PROŠNJI					

POMOČ: ANINA-mesto v Romuniji, ETO-japonski rokoborec (Masaki), METLJAJ-tur, čir, OLMOS-ameriški igralec (Edward), ŠČIR-amarant, TALMI-ničvredno blago

Geslo boste dobili v potemljenih poljih, ko pravilno rešite križanko. Gesla pošljite v zaprti ovojnici na naslov Občina Moravče, Vegova 9, 1251 Moravče s pripisom »Nagradna križanka« in v njej zapišite tudi svoj naslov. Ovojnico lahko tudi odložite v nabiralnik Občine Moravče (pred vhodom v prostore Občine Moravče). Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali nagrajenca oz. nagrajenko, ki bo prejel(a) nagrado. Izžrebani(a) pošiljatelj(ica) pravnega gesla bo prejel(a) nagrado **Sirarstva Pirnat s kmetije Pr' Sedvar**.

Geslo križanke, objavljene v četrti letošnji številki Novic iz Moravške doline, je bilo **ZMAJEVO KRILO**. Izžrebana pošiljateljica pravnega gesla je gospa Sandra M. iz Mlake pri Komendi, ki bo od sponzorja križanke prejela sadike po izbiri. Gospa Sandra naj stopi v stik s sponzorjem Vrtnarijo Kocjančič iz Senožeti po elektronski pošti **rok.koci@gmail.com** ali pokliče na telefon **040 194 463**.

Montaža senčil, Veneta, Andrej Pergar s.p.

Drtilja 6, 1251 Moravče

Zun. žaluzije 'Krpan'
na elektro pogon

Rolo komarnik

Senčenje pergole

Tenda in zunanje
'Krpan' žaluzije

Plise zavese

Za naročilo ali več informacij pokličite na telefon **041 745 180**
ali pišite na e-naslov **sencila.veneta@gmail.com**.
<https://www.facebook.com/sencilarolete>

MIZARSTVO AVBELJ

IZDELAVA POHIŠTVA PO NAROČILU

Avbelj Milan s.p. –Mizarske storitve
Stegne 1, 1251 Moravče

www.mizarstvo-avbelj.si

info@mizarstvo-avbelj.si

GSM: 041 641 446

Prí Jurku

GOSTILNA IN PICERIJA

DOSTAVA HRANE NA DOM

tel.: 01 723 28 83

gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče
<https://www.facebook.com/PicerijapriJurku>

BORIS KOPITAR

SVETUJE

PREVERITE SLUH IN POSKRBITE ZANJ

**POKLIČITE
ZA TERMIN
059 044 055**

BREZPLAČNO
PREVERJANJE
SLUHA IN TESTIRANJE
SLUŠNIH APARATOV
BTC LJUBLJANA

OBIŠČITE AUDIOBM
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

BARVE LAKI PIRC

NOVA
TRGOVINA
ZA DOM

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir

NASPROTI TRGOVINE HOFER

051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE

BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

3M

TEKNOS

ALCEA C.A.R.F.I.T

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

OK

optika
KRHLIKAR

Očesna optika Krhlikar

Trg svobode 2, 1251 Moravče

T: 01 723 28 22, M: 040 709 232

optika.krhlikar.pe@gmail.com

www.optika-krhlikar.si

Renault care service
živelj avtomobili za vse življenje

Ugodnosti za lastnike Renault vozil iz občine Moravče

25% popust na originalno motorno olje

10% popust na servis in ostale storitve*

Renault priporoča

avtohiša KRULC www.avtohiša-krulc.si
☎ 01 72-31-200

*Zgoraj navedeni popusti veljajo za vse lastnike vozil Renault, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v občini Moravče. *popust ne velja na kľuče, kartice vžiga, drobni material ter ekološko takso. Popusti ni časovno omejen in velja do preklica.

Novi Nissan Qashqai Acenta

Že od 27.810 €*
5 let jarnstva*
Zavarovanje za 199 €*

LED sprednje in zadnje luči | Kamera in parkirni senzorji zadaj | Asistenčni sistemi za varno vožnjo

KRULC
ZE 30 LET POOBLAŠČENE SERVISER
VOZIL NISSAN

KRULC d.o.o.
Cesta heroja Vasje 5, 1251 Moravče
Delovni čas 08-18, sobota 08-12
Tel: (01) 72 31 200 www.nissan-krulc.si

Kombinirana poraba goriva: 7,35-6,25 l/100 km. Emisije CO₂: 166-141 g/km. Emisijska stopnja Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0167-0,0237 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00008-0,00035 g/km. Št. delcev (x10³): 0,17-0,55. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

*Ponudba velja za Nissan QASHQAI 1.3 DIG-T 110 Acenta s kovrako beno iz zaloge preko financiranja Nissan Financial Services. Oziroma avtomobila preko financiranja prignete tudi obvezni in ovršni kasto zavarovanje za 799 € v prvem letu in brezplačno 5-letno podaljšano jamstvo, ki obsega 3 letov ovršne letne garancije ter podaljšano jamstvo za 4. 5. letov oz. 160.000 km, kar koli se zgodi prej, po programu vta nava. Priljubimo si pravico do napisa. Avto velja do 30. 6. 2022 oz. do razprodaje zalog. Nissan si pridržuje pravico, da prihodnje zaloge avto ali po podajša. Slike so simbolične. Vse prodajne cene (VPC) + množične cene predložitve obvezne priporočene cene vključujejo 22% DDV in 0,6% Cebudne plačilne stroške. Opombe: ali akcije lahko povzročijo odstopanja pri obračunu končne cene. Podrobne informacije o cenah dobite pri poslovališčnih trgovcih. Priljubimo si pravico do sprememb v vsebinih modelov, oprebi, letniških podatkih in cenah.

PEPLAST

Brizganje plastičnih mas - PVC ograje - Rolete - Žaluzije - Tende - Komarniki - Garažna vrata

ALU in PVC okna-vrata KRPAN ŽALUZIJE

PEPLAST d.o.o.
Šlandrova cesta 9a,
1251, Moravče, Slovenija
TEL: 01/7232-868
GSM: 041/753-617
info@peplast.si

www.peplast.si

Avtohiša Vesel
Martin Vesel s.p.

SERVIS
Češnjice 16b
1251 Moravče

- Priprava vozil za tehnični pregled
- Servisne storitve za vozila vseh znamk
- Brezplačno nadomestno vozilo
- Kleparska dela

t. 01 72 31 032
g. 041 687 336

- Delovni čas
pon - pet od 8^h - 18^h

www.avtohiša-vesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV OD 16€, INTERNET od 13€, MOBILNI TELEFON od 5€/mesec
- Najboljši športni, filmski, otroški in dokumentarni programi s podnapisi
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zgornje Javoršice, Kališča, Rožična, Zasavske Svete gore, Peč, Črničva, Slivne, Sv. Miklavža

☎ 040 997 007
www.zvezdatv.si www.gorosan.com

ZANESLJIV SERVIS LCD TV

VRATA JERMAN
PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.
gsm.: 041 387 111
e-mail: mare.jerman@gmail.com
www.montaza-jerman.net

lipbled. Hoppe Garagen & Schrauben. GARANT Toren für ihr Zuhause

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis